

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 8. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Kedd, 1937. január 12.

Bucuressti:

A ma reggeli fővárosi lapok élénken kommentálják azt az újévi táviratváltást, amely Vanda Voevod Alexandru és De la Rocque ezredes, a francia jobboldal vezére között folyt le. Vanda többek között a következőket táviratozta az ezredesnek: „Mindkét nemzet elsőrendű kötelessége, hogy a szabadság szellemében, a család és a munka tiszteletben tartásával munkálkodjék együtt”. Erre a táviratra de la Rocque ezredes a következő választ küldte: „Ókegyelmessége Alexandru Vanda Voevod urnak, a Román Arcvonal elnökének. De la Rocque ezredes köszöni Vanda Voevod ur újévi jókívánságait, és ugyanezt kívánva a Román Arcvonal vezetőjének, reméli, hogy az 1937-es esztendőben a béke és a gazdasági fellendülés következik erre a szép országra. Franciaország és Románia, a régi tradíciók alapján a jövőben is együtt kell hogy munkálkodjék a béke fellendítése érdekében”.

Prága:

A csehszlovák köztársaság tegnap ünnepelte függetlensége elismerésének huszadik évfordulóját. Ez a ka'ommal Krotta külügyminiszter ünnepi üzenetet küldött a szövetséges és baráti államoknak, a következő szöveggel:

A kisantant-államok és Franciaország hatalmas és biztos szövetségeseink. A szovjetekkel kötött szerződésünk segítséget biztosít számunkra bizonyos esetekben. A Népszövetség által a világ más nemzeteihez is köteleknek fűznek, elsősorban Angliához, amely nem habozna, hogy fenyegető helyzet esetén segítséget nyújtson. Bizalommal tekinthetünk tehát országunk boldog jövője felé.

Beograd:

A régenstanács II. Péter király nevében általános érvényű amnesztiát léptet életbe. Ez vonatkozik a sajtó útján elkövetett összes vétségekre. Politikai bűncselekmények esetében a tizenkét hónapnál alacsonyabb büntetéseket engedi, míg az ennél nagyobb büntetéseknél 12 hónapot enged el. Azoknak a halálos ítéleteknek esetében, amikor a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatták át, ezt a felsőbb bíróságok husz évi fegyházra szállítják le. Nem vonatkozik az amnesztia a kémkedési ügyekre, valamint a megvesztegetésért elítélt köztisztviselők büntetéseire.

Tokio:

A japán belügyminisztérium nagyszabású kommunista zendülés tervét leplezte le és több, mint 350 kommunistát tartóztattak le ennek kapcsán a hatóságok. Az összeesküvők már minden előkészületet megtettek arra, hogy az ország különböző részein egyszerre robbantsák ki a felkelést, meg akarták szállni a fontosabb katonai pontokat és így akarták magukhoz ragadni a hatalmat.

Egymást vádolják a francia és német hivatalos jelentések Spanyol-Marokkó annexiós tervével

Bántatlanságot kérnek a város átadása ellenében Madrid védői

A spanyol polgárháború diplomáciai frontján továbbra is a Spanyol-Marokkónak német csapatoktól való megszállásáról elterjedt hírek tartják izgalomban a közvéleményt. Ugy a francia, mint az angol lapok nagy izgalommal kommentálják a marokkói eseményeket és habár a német kormány hivatalos cáfolatot adott le, egyre tartja magát az a hír, hogy Németország messzemenő tervet nyújtott Spanyol-Marokkóval és ezek az ezek a hírek, hogy a német nyersanyag-ínség megoldását jelentik. Oeuvre ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a német tisztviselők már helyet foglalnak Spanyol-Marokkó közigazgatásában, azokon a vidékeken, ahol Németországnak leplezetlen gazdasági érdekei vannak. A német nép vérellátást az előnyökért, amiket Franco tábornok jóvoltából Marokkóban élvez. A lap szerint a bennszülött vezetők rossz szemmel nézik Németországnak ezt a térfoglalását és különösen azt, hogy a bányavidékeken már a rendőrség is teljesen a németek kezében van. Ez azt jelenti, hogy Németország hatalmi ténykedést fejt ki Marokkóban, ami kiszámíthatatlan veszélyt rejt magában.

Angol jegyzék az érdekelt államokhoz

A Petit Parisien szerint szombaton és vasárnap London és Páris élénk összeköttetést tartottak fenn. Az angol és francia kormányok kicserélték egymással információikat, amelyek kétségszövevénytelen tényeket tartalmaznak, hogy

Németország megtette intézkedéseit, hogy Spanyol-Marokkót elfoglalja és saját gyarmatává tegye.

Az Echo de Paris szerint ha Németország Spanyol-Marokkóba beteszi a lábát, ezzel Franciaország afrikai birtokállományát veszélyezteti. Franciaország nem fogja tűrni és módját eji majd annak, hogy ezt megakadályozza. Az Oeuvre szerint a német katonai hivatalnokok és vezérkari tiszték megjelentek Rio de Oro spanyol gyarmat területén is.

Londonból jelentik: Spanyol-Marokkóból érkezett hírek nem erősítik meg, hogy oda német csapatok lennének. Londonban kijelentették, hogy az állítólag Spanyol-Marokkóban levő német önkéntesekről semmit sem tudnak. Ezzel szemben megerősítették, hogy Spanyol-Marokkóban német bányamérnököket foglalkoztatnak. Londoni politikai körökben rámutatnak arra, hogy ez még nem jelenti a francia-spanyol marokkói szerződés megszegését.

A madridi angol követség bombázása

Az angol kormány egyébként újabb jegyzéket intézett a német, olasz és portugál kormányokhoz a spanyol semlegesség kérdésében. A londoni kormány erőlyesen tiltakozott a Franco-kormánynál, amiért a nacionalista légihaderő legutóbb megtámadta a semleges városrészt és az angol követség épületére nyolc bombát dobott. A bombák nagy kárt okoztak a követségi épületben és két diplomáciai hivatalnokot súlyosan megsebesítettek.

Annak a jegyzéknek a tartalma, amelyet a londoni kormány vasárnap Németország, Olaszország, Franciaország, Szovjetország és Portugália kormányaihoz intézett, a következő:

— Az érdekelt nemzetek tegyének haladéktalanul intézkedéseket, hogy megakadályozzák az önkéntesek és katonai csapatoknak

Spanyolországba való küldését. Az illető államok a leggyorsabban hajtsák végre a be nem avatkozási bizottság által kidolgozott ellenőrzési rendszert és azt terjesszék ki az önkéntesek és a katonai csapatok küldésének megakadályozására is.

Az angol jegyzék ezután közli, hogy az angol önkéntesek kérdésében hozandó törvényrendelet két évig terjedő börtönbüntetéssel sújtják azokat, akik ezt a törvényt megszegik.

Cáfol a spanyol főbiztos

Párisból jelentik: A külügyminisztérium jelenti: A francia kormány utasítására a rabati francia főbiztos és Serres tetuani francia konzul január 9-én felhívta Deikbeder ezredes, spanyol-Marokkó főbiztosának figyelmét a francia-spanyol egyezményre és azokra a híresztelésekre, hogy Melilába külföldi önkéntesek érkeztek és Teutába is érkeznek Franco tábornok támogatására. A spanyol főbiztos válaszában tájékoztatta, hogy Spanyol-Marokkóban egyáltalán nincsenek külföldi önkéntesek és oda nem is várnak ilyen csapatokat.

A spanyol-marokkói helyzet bonyolultságára jellemző, hogy a legkülönfélébb hírek váltják fel egymást. Ezek közé tartozik az is, hogy a francia kormány a Spanyol-Marokkóban végrehajtandó katonai rendszabályok helyett inkább tárgyalni kíván a német kormánnyal. Mindenesetre sokat várnak a francia kormány holnap tartandó minisztertanácsától.

Párisból jelentik: A Német Távirati Irodának azt a hírét, amely szerint Défranciaországban, de különösen Perpignanban a kommunisták ragadták magukhoz az ellenőrzést, a német rádió valamennyi leadóján közölték.

A német hivatalos hírszolgálat éjfélkor hozta ezt a világ tudomására, amikor Hitler kancellár és Göbbels Berchtesgadenből Berlinbe érkeztek meg.

Ennek a táviratnak a hangja éppen olyan, mint amelyet a nemzeti-szocialista párt a szovjettel szemben használ. Kétségszövevénytelen meg lehet állapítani, hogy a sajtóhadjáratot Hitler rendeletére Göbbels propagandaügyi miniszter indította. A távirat tartalmazta azt

mutatja, hogy a nemzeti-szociálista párt vezetői kettős célt tartanak szem előtt. A nemzeti-szociálista miniszterek a nürnbergi kongresszuson nem tagadták, hogy ellenszenvvel viseltek a népfrontra kormányokkal szemben,

Hirforrás: a tangeri szovjet-konzulátus

A Német Távirati Iroda tegnap esti keltezővel a következő párisi táviratot közli:

„Francia jobboldali körökben hosszabb idő óta aggodalommal látják, hogy a francia nagyvezérkar titkos tervet dolgoz ki Spanyol-Marokkó megszállására. Minthogy egy ilyen annexio diplomáciai előkészítést igényel, illendő körök igyekeznek a figyelmet erről elterelni és Németországot vádolják meg hasonló szándékkal, bár erre semmiféle bizonyíték nincsen. Aggodalommal érdeklődünk az iránt, hogy mit szól Anglia ehhez a titkos tervhez, akkor, amikor a világ előtt Franciaország a be nem avatkozás politikáját követi látszólag.”

A „Havas” ügynökség a következő jelentést közli:

„A Német Távirati Iroda arról adott hírt, hogy Délfranciaországban szovjet köztársaság van kialakulóban és hogy a francia nagyvezérkar Spanyol-Marokkót anektálni akarja. Ezzel a hírrel szemben csak azt állapítjuk meg, hogy kétséget kizáróan diplomáciai manőverrel állunk szemben és ezeket a híreket kellő értékre kell leszállítani.

A hivatalos német megállapítások szerint Franciaország stratégiai műveletekbe kezd és a spanyol kormányhaderejét támogatva Gibraltárt észak felől fenyegeti. Ezzel a híreszteléssel kapcsolatban azt kérjük, hogy mit szól ehhez Anglia?

A „Manchester Guardian” a következőket írja: A spanyol háború Nagybritannia Földközi-tengeri létérdekeit veszélyezteti abban az esetben, ha egy nem spanyol hatalom ellenőrzése alá kerülne Spanyolország egy része. Bizonyos, hogy Anglia az eseményeknek ilyen irányba való fejlődését nem fogja tétlenül nézni.

de elsősorban a francia kormánnyal szemben. A német birodalom most megkísérli, hogy két táborra ossza Franciaország lakosságát. Ez a táviratnak a diplomáciai célja, amelyet így akarnak elérni. (Rador.)

A nemzetközi sajtóban még mindig tág teret kapnak a Spanyol-Marokkó német inváziójáról elterjedt hírek. A Journal című párisi lap most azt a feltűnést keltező jelentést közli, amelyben megcáfolja a csapatszállítások híreit. A lap megállapítja, hogy a hírek forrása a tangeri szovjetkonzulátus. Ugyanez a lap közölte, hogy Mangata tábornok, Madrid védőcsapatainak parancsnoka a nemzetiek legujabb sikerei következtében ismét azzal a tervvel foglalkozik, hogy a fővárost feladja. Állítólag már meg is indultak a tárgyalások az ostromló csapatok parancsnokságaival azon az alapon,

hogy szabad bemenetelt biztosít Madridba abban az esetben, ha biztosítják, hogy a város védőinek nem történik bántódása.

A francia lap tudósítók szerint a nemzetiek megtisztították Madrid körül az egész környéket a Manzanares völgyéig. Casa del Campo teljesen a nemzetiek birtokába ment át. Most a nemzetiek egyszerre támadják a fővárost északról és délről.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Franco tábornok hadserege egyre közelebb hatol Madridhoz. A nacionalista főhadiszálláson az a meggyőződés uralkodik, hogy az Escorial-fronton elért legutóbbi győzelmeik megpecsételték Madrid sorsát. A szombaton elért győzelem hatásaként a nemzetiek elválták az összeköttetést Escorial és Madrid között. A köztársasági csapatok északnyugati irányból visszavonultak Madrid belseje felé és nagyobb ellenállás nélkül feladják állásaikat.

Nyugtalanító hírek a pápa állapotáról

— Ismét fájdalmak gyötörték az elmúlt éjszaka a Szentatyát —

Vatikánvárosból jelentik: A pápa állapota a nyugtalanul eltöltött éjszaka után ismét rosszabbra fordult. Milani orvostanár ma több injekciót adott a Szent Atyának. Az orvosok ismét aggódnak a pápa életéért.

Római jelentések szerint a pápa állapotáról ismét nyugtalanító hírek terjedtek el. A rémhírek onnan keletkeztek, hogy a pápa orvosa, Milani tanár ma délelőtt a szokottnál korábban jelent meg a nagybetegnél. Bizonyos, hogy a pápa az éjszakát rendkívül nyugtalanul töltötte. Heves fájdalmak gyötörték, amelyek a jobb lábában keletkeztek. A balláb gyógyulása tovább tart. A fájdalmak a kora délelőtti

órákban, Milani tanár távozása után csökkentek, mire a Szent Atya rövidebb időre elcsenderedett. Majd utána fogadta Pacelli bíborost, aki a szokásos előterjesztéseket tette meg.

A római lengyel követség intézi Lengyelország abessziniai ügyeit

Rómából jelentik: A római lengyel nagykövet ma délelőtt közölte Ciano gróf külügyminiszterrel, hogy ezentúl a római lengyel főkonzulátus hatáskörébe tartozik az abessziniai vonatkozású ügyek intézése is.

Colette házassága

Írta: ANDRÉ JOUBERTIN

Colette bájos, jókedvű tizenkilencéves leány volt, a gazdag Bernard bankár egyetlen gyermeke. Vidám és ártatlan lelkű volt, mintha nem is Párisban nőtt volna fel, hanem valami kis havasi faluban. Mindnyájunkhoz egyenlően kedves volt, senki sem mondhatta el magáról, hogy a többiekkel szemben kitüntetett. Akik a házukhoz jártunk, féltékenyen figyeltük egymást, hogy mikor következnek el a perc, amelyben egyikünk előreugrat a sorból, mint a szép Colette elismert udvarlója.

Egy nap aztán, mint a derült égből lecsapó villám, az a rémhir döbentett meg mindnyájunkat, hogy Colette, az ártatlan gyermek, valami ismeretlen férfival megszökött hazulról és Marseilléből táviratban jelentette be apjának hogy Roussel ur felesége lett. Bernard papa kétségbeesetten kérdezgette tőlünk, hogy mit tudunk leánya elhatározásának előzményeiről, de egyikünk sem tudott felvilágosítással szolgálni. Sejtelmünk sem volt, hogy ki az a „Roussel”, aki mindnyájunkat olyan meglepetészerűen emelt ki a nyeregből.

A klubból, ahol a meglepő szökevényről beszélgettünk, együtt indultam el Pierre barátommal, aki velem együtt a Bernard-ház állandó vendégei közé tartozott. Már a klubban feltűnt, hogy Pierre komor arccal hallgatta a beszélgetést és maga nem is vett részt a találgatásban. Amikor a Champs Elysées-en lassan hazafelé sétálva újra felvettem a kérdést, Pierre így szólt:

— Henry, elmondom neked, hogy ki az a „fiktokzatos” Roussel...

Meglepetten álltam meg és most még világosabban láttam, hogy Pierre arca szokatlanul szomorú.

— Ezt a kalandos házasságot én hoztam létre — kezdte Pierre — nélkülem Colette sohase gondolt volna arra, hogy atyját és az egész körét ilyen kalandos körülmények közt elhagyja.

Tágra nyílt szemmel bámultam Pierre barátomra, aki keserűen jegyezte meg:

— Nem csodálkozom, ha meglepetéssel hallod ezt, de ha az előzményeket is elmondom, azt fogod mondani, hogy engem spiríthusban kellene a muzzeumban kiállítani.

Valami értelmetlen dolgot dadogtam és Pierre így folytatta:

— Ha azt mondom, hogy halálosan szerelmes voltam Colettebe, bizonyára nem mondom újat. Mi mind szerettük ezt a leányt. Mint tudod, veled és barátainkkal együtt mindenütt ott voltam, ahol Colette-el együtt lehetünk. A házi mulatságokon, a klub táncestélyein, a kirándulásokon, színházban... Colette kedves volt hozzám... mint mindnyájunkhoz. Se több, se kevesebb nem jutott nekem gyermekesen vidám, gyanútlan kedvességéből. Egy nap azután elvesztettem a lelkem egyensúlyát és elkezdtem Colette-nek szerelmes leveleket írni. Mint szegény íróember, nem számíthatam arra, hogy az öreg bankár a leányához méltó vőlegénynek fogad el s így azt reméltem, hogy a leányt lassan, fokozatosan meghódítom és ő fogja az ügyünket atyja előtt képviselni, talán mégis lehet reményem. Hogy pedig az öreg ur idő előtt meg ne tudja vakmerő álmomat, a szerelmesleveleket névtelenül írtam.

— Furcsa fiu vagy, öreg cimborám — szóltam közbe, csak éppen, hogy valamit mondjak. Pierre szomorúan legyintett a kezével és így folytatta:

— Ismered a regényeimet, tudod, hogy lángoló szerelmesleveleimmel szereztem a népszerűségemet. Amikor már több leveleimet névtelenül utnak bocsátottam, a találkozásaink alkalmával az volt a benyomásom, hogy Colette mosolya melegebb, mint előbb s azon töprengtem, vajjon nem érkezett-e el az ideje, hogy egy alkalmas percben nyíltan beszéljek a leánnyal...

— Szerencsétlen fiu! — vágtam közbe — miért nem szóltál nekem, régi barátodnak? Megbízhattál volna bennem és talán nem következett volna be ez az örület!

— Utólag magam is szemrehányást teszek ezért magamnak — felelte Pierre —, de hiszen az volt a benyomásom, hogy Colette titokzatosan mosolyog, ha rám néz. És tovább küldözgettem aláírás nélkül a forró szerelemről szóló leveleket Sajnos, kiderült, hogy jobb író vagyok, mint amilyen hadvezér. Teljesen elszámítottam magam. A jevelek, mint az eredményből látom, mély hatást tettek a tizenkilencéves leányra, de arra nem is gondolt, hogy a szerzőt kutassa. És ekkor az történt, hogy ez a „Roussel”, aki Bernardékkal szemben lakik, az inasa útján, aki korábban a bankár házában szolgált, megvesztegette Colette komornáját és megízente a leánnyal, hogy halálosan szerelmes belé, de atyja ellenzésétől félve, nem mer nyíltan

közeledni. Hogy azután ez az ember, aki egyébként negyven éven felüli kalandor és bizonyára Bernard milliőiba szerelmes, elsősorban mivel bírta rá a leányt a szökevényre és házasságra, annak részleteit nem ismerem. Csak annyit tudtam meg Bernard papától, hogy utólag Jean, a kormornyikja, elmondotta, hogy Colette komornájától ismételtelen hallott szerelmeslevelekről, amelyeket Colette rendszeresen kapott és mindig nagy gonddal elrejtett. Szóval Colette az én leveleimbe volt szerelmes, de ez a Roussel ráhibázott és a leányt ő tartotta a lángoló szerelmeslevelek írójának.

Két héttel később Pierre korán reggel felvert az álmomból:

— Pajtás...óriási dolgok történtek! — monddta izgatottan. — Colette az este Nizzából egyedül hazaérkezett. Atyja boldogan fogadta és a fiatalasszony kívánságára azonnal megbizta Andre barátunk irodáját a váláshoz szükséges tárgyalások megindításával.

— Bizonyára kiderült, hogy Rousselnek a szerelmeslevelekhez semmi köze és te most újra elkezdheted a levelezést — jegyeztem meg és mire kimondtam, meg is bántam... hátha megsérte:tem ezzel Pierre érzékenységét.

De Pierre boldogan mondta:

— A legelső alkalommal idézni fogok leveleimből s akkor... mindent rendbe hozok.

Amikor egy évvel Colette válása után, velem feleségemmel — Itáliába utaztunk, elmondotta Colette, hogy miért is bukott meg Pierre a szerelmes leveleivel másodszor is.

— Pierre elmondotta — mesélte Colette —, hogy ő írta „azokat a leveleket” mire ezt feleltem:

„Mint dohányos ember, tudhatná, hogy a kialudt cigarettára nem gyújtunk rá újra, mert keserű az ize...”

CORSO 5. 7/4, 9/4 órákor. Telefons: 5-65.

Ma és holnap

Harry Baur és Annabella legnagyobb alakításuk

Moszkvai éjszakák

Tagadja az ellene felsorakoztatott vádakat Kenyeres-Kaufmann

Megkezdődött a nagyarányu budapesti botránypör főtárgyalása — Arad-on szerzett katonai iratokat a vádlott

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék Szemák-tanácsa ma délelőtt kezdte meg Kenyeres-Kaufmann Miklós volt kormányparti képviselő bünperének főtárgyalását. Fél 10 óra előtt nyitotta meg a tárgyalást Szemák elnök és bejelentette, hogy a törvényszék tárgyalni fogja Kaufmann Mózes Jakab és társa, Kaufmann Lajos ügyét. Ekkor Kenyeres-Kaufmann elölép és jelenti, hogy ő személyesen megjelent, de vádlott társa, a fivére ágyban fekvő beteg. Ezért a bíróság elhatározza, hogy Kaufmann Lajos ügyét ettől a pertől különválasztja és adandó alkalommal külön fogja tárgyalni. Ezután az elnök megkezdte a vádlott személyi adatainak fevételeét. A kérdések és a válaszok a következők voltak:

Elnök: Mi a neve?

Vádlott: Kenyeres Miklós.

Elnök: Az apja neve?

Vádlott: Kenyeres Miklós.

Elnök: Az anyja neve?

Vádlott: Vörös Róza.

Arra a kérdésre, hogy hol született, a vádlott elmondja, hogy Ocna-Suhatag-on.

— Vallása? — kérdezi az elnök.

— *Agostai hitvallásu.* Majd elmondja, hogy nős, egy gyermek apja, foglalkozására vonatkozólag kijelenti, hogy *bányavállalkozó és vagyona 10.000 pengő.*

A személyi adatok felvétele után Hofmann védő a tárgyalás egy részére kéri a zárt tárgyalás elrendelését. Ezt a kérelmet azonban az elnök elutasította.

Elnök: Ön Kenyeres-Kaufmannnak mondotta magát azelőtt, majd pedig a belügyminiszteriumtól névváltoztatást kért és azután csak a Kenyeres nevet használta. A belügyminiszterium azonban később a névmagyarosítást hatálytalanította.

Vádlott: És én mégis Kenyeres vagyok, mert annak születtem.

Utána az elnök felolvastatta a vádiratot, amely 12 rendbeli közokirathamisítás vétségével és 2 rendbeli család büntetéssel vádolja és megállapítja, hogy a vádlott neve Kaufmann Mózes és vallása izraelita.

Az elnök megkérdezi ezután, hogy bűnösnek érzi-e magát?

— A legtisztább lelkiismeretemre mondhatom, hogy nem vagyok bűnös egyetlen vádpont tekintetében sem. Én az anyakönyvi hivatalban csak aláírtam a jegyzőkönyveket, de esküt nem tettem sehhol sem. Nevelőapám nevét, mint természetes apáét egyetlen esetben sem diktáltam be, hanem azt az előbb és hibásan kiállított iratokból vették.

Ezután megkérdezi az elnök, hogy ki volt

az apja és ki volt az anyja és apja hol született?

Válaszolva a vádlott elmondja, hogy apja Kenyeres Miklós volt, de hogy hol született, arról határozott tudomása nincsen.

— Ön ugyebár izraelita rítus szerint műtéten esett keresztül? — kérdezi az elnök.

— *A legjobb tudomásom szerint nem. Sőt azt is közölték velem, hogy ez sem fizikai, sem egyházi értelemben nem történt meg.* Megvizsgáltattam magam és azt a felvilágosítást kaptam, hogy a szokásos műtét nem történt meg. De nagyon halványan emlékszem rá, úgy három éves lehettem, amikor valami kisebb baj történhetett velem — válaszolta a vádlott.

Majd elmondja, hogy 1914-ben önként jelentkezett katonának és *a sorozáshoz való iratokat Arad-on szerezte be.*

Az elnök megkérdezi, hogy ha nem végezte el a műgyetemet, hogyan került a telefon-névsorba, mint mérnök.

Erre Kenyeres-Kaufmann kijelenti, hogy ő soha sem állította senkinek, hogy Budapesten szerzett mérnöki oklevelet. Azt, hogy melyik egyetemen végzett, nem akarja elárulni, mert nem kívánja belekeverni az előkelő egyetemet ügyébe.

Majd kihallgatja az elnök a vádpontokra nézve, de azokat egytől-egyig tagadja. Utána az ügyész bejelenti, hogy az ügyesség diploma uton megszerezte a vádlott születési bizonyítványát. Ezt az eredeti román okiratot hiteles magyar fordításban becsatolja a bíróságnak.

Jelentéktelenebb tanukihallgások után a bíróság a tárgyalás folytatását január 20-ra tűzte ki.

JANUÁR 23.

FABÁL

DACIA.

362

Letartóztattak két magyar pénzügynököt, akik aranyat csempésztek Franciaországból

Budapestről jelentik: A francia rendőrség rádiókörovezést adott ki Lebovits Arnold Bernát és Weisz Ferenc magyarországi pénzügynökök ellen, akik

félmillió értékű aranyat és ércpénzt csempésztek ki Franciaországból.

Mint ismeretes, Franciaországban súlyosan büntetik az aranycsempészést és a két pénzügynökre, ha francia bíróság elé kerülnek, súlyos büntetés vár. A párisi rendőrség már régebb óta figyel a Páris—Zürich-i vonalat, amelyen igen sűrűn történnek nagyarányu aranycsempészések. A két ügynökre is így terjedt a gyanu, a francia rendőrség azonban már nem foghatta el őket, mert idejekorán si-

Belvárosi Pensio Budapest,
IV., Veres Pálné-uca 10., félelelet.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Uri ellátás. Diétás konyha.

Belváros központjában, Apponyi-térnél.

Megdrágult a sertéshus

A liszt, a kenyér és más husarak emelését is kérték az ármaximáló ülésen

Arad-város vezetősége hétfőn délelőtt ármaximáló ülést tartott, amelyen mindenekelőtt a hus árának kérdése került szóba. A husiparosok szindikátusa ugyanis beadványt intézett a város vezetőségéhez, amelytől azt kérte, hogy a borjúhus árát egyáltalán ne maximálják, a többi husneműk árát pedig emeljék fel. Jac Eugen gazdasági tanácsos jelentésében azt javasolta, hogy a város a jövőben tekintsen el a borjúhus árának maximálásától, a sertéshus árát pedig kilogrammonként egy leiel emelje fel, tekintettel arra, hogy a sertés a piacon megdrágult.

Cz m o r Péter a husiparosok képviselőtében azt kérte, hogy rendeljen el a város vezetősége próbavágást és próbaeladást az összes érdekelt tényezők részvételével. Egyben ismételtén is áremelést kért és azt hangoztatta, hogy a husiparosok a jelenlegi árak mellett nem találják meg számításukat, amit az is igazol, hogy rövid idő alatt négy mézárszék szüntette be működését.

A város vezetősége a próbavágási kérelemnek helyt adott, a próbaeladáshoz azonban nem járult hozzá, egyben pedig ugy intézkedett, hogy a sertéshus árát ideiglenesen egy leiel felemeli, míg a többi husneműk árai a próbavágásig, illetve az ezt követő maximálásig változatlanok maradnak.

Ezután a liszt árának maximálására került sor. A malmok szövetségének képviselői azt kérték, hogy a liszt maximális árát emelje fel a város, tekintettel arra, hogy a buza ára 450 leire emelkedett. Jac Eugen közölte, hogy ezt az áremelkedést az arad-i tőzsde írásban igazolta és azt javasolta, hogy a liszt nagybani árát emeljék fel 30 banival, míg kicsinybani ára változatlan maradjon. Stoica Radu, a pék-szindikátus elnöke azt kérte, hogy ha a liszt árát 30 banival emelik, akkor a kenyér árát 50 banival, ha pedig a lisztet 40 banival drágítják, akkor a kenyér árát 1 leiel emeljék fel. D e t e s a n Ioan felszólalása után az átmeneti bizottság megvitatta a kérdést. Mivel több bizottsági tag annak a kérésének adott kifejezést, hogy a buza árát személyesen kívánja tanulmányozni, a liszt és kenyér árának maximálását elhalasztották. A tüzifa maximális ára változatlan maradt.

Szabad kézből értékesítik Arad-város eladó telkeit

A város átmeneti bizottságának ülésén Jac Eugen gazdasági tanácsos beszámolt arról, hogy a városi házhelyek árlejtés útján való értékesítése nem járt kedvező eredménnyel, amennyiben rendkívül alacsony árajánlatok érkeztek be és ezért ezeknek az árlejtéseknek megsemmisítését kérte. Az átmeneti bizottság az árlejtéseket meg is semmisítette és úgy döntött, hogy újabb árlejtést ír ki: akkor pedig, ha ebben az esetben sem sikerül kedvező eredményt elérni, felhatalmazást kérnek a miniszteriumtól a telkek szabadkézből való értékesítésére. Már elevel megállapították azonban, hogy a Calca Victoriei-en lévő telkek egyenkénti minimális ára 70 ezer lei, a Stefan cel Mare-n lévő telkek négyzetölének minimális ára a telkek helyzetétől függően 1500 és ezer lei. A Grădiște-n lévő telkek minimális árát később állapítják meg.

Letartóztattak két magyar pénzügynököt, akik aranyat csempésztek Franciaországból

került elmenekülniök. A budapesti főkapitányság rendeletére detektívek már péntek óta figyelték a vonatokat és *sikerült is a francia rádiókörovezésben jelzett pénzügynököket letartóztatni*, akiket bőröndjeikkel együtt beszállítottak a budapesti főkapitányságra. A bőröndök átkutatása alkalmával

400.000 frank értékű aranyat és 70.000 frank papírpénzt találtak.

URANIA D. u. 3. or mers. nelyár., o.
7-15 óráig 9-30 kor Telefon 2-32.

Ma utoljára!

Romeo és Julia

halhatatlan szerelmi történetének gyönyörű filmváltozata. **Norma Shearer, Leslie Howard**

ALHAMBRA**Január 14-én**

este 9 órakor a

Teatrul Orasanesc Városi Színház-

ban a világ legnagyobb revüje:

„Alhambra 101 Melodie“

48 képpel

2 zenekar

60 balerina

Jegyek: LIBRARIA DIECEZANA-ban

REVÜSZINIHAZ

Serédi Jusztinián magyar hercegprimás — pápajelölt

Prágai lap érdekes fejtegetése a vatikáni helyzetről

Prágából jelentik: A „Poledni list“ érdekes cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy ki lesz XI. Pius utóda, ha a pápa súlyos betegségéből fel nem gyógyulna. A cikket azzal okolja meg, hogy egy ilyen nagyszabású kérdésben nem időelötti az eshetőségek mérlegelése, hiszen a pápa személye az egész világot érdekli. A lap szerint a jövő pápa személyét illetően még nincs megegyezés a kardinálisok között, sőt talán sohasem mutatkoztak annyira diametrisan ellenkező vélemények az új pápa személyét illetően az olasz és a más nemzetiségű kardinálisok között, mint most, XI. Pius pápa — írja a lap — megígérte a kardinálisok testületének nemzetköziesítését, de ezt az ígéretét mindeddig nem teljesíthette. Nincs kizárva tehát, hogy az esedékes pápaválasztásnál történni fog kísérlet más nemzetiségű pápa megválasztására.

Legérdekesebb a dologban, — folytatja a lap, — hogy ha már a pápa nem kerülhetne ki ezuttal is az olasz kardinálisok köréből, úgy az csakis egy kis nemzet fia lehet s ezért került forgalomba komoly pápajelöltként Serédi Jusztinián, Magyarország hercegprimásának neve.

Elméletben Serédi megválasztása akkor lenne lehetséges, ha az olasz kardinálisok egy része, akik elégedetlenek (?) a mai fascista rezsimmel, megegyeznének a külföldi kardinálisokkal. Az egyháztörténelem ismer már egy hasonló esetet, amikor az augustinianusok generálisának megválasztásakor kitört olasz-spanyol ellentét egy német jelölt megválasztását eredményezte. A lap szerint Pápai államtitkár helyzete is erősen megrendült, főképpen azért, mert elveszítette harcát Németországgal szemben. Komoly pápajelöltként emlegetik Marletti és Schuster olasz biborosokat, de a pápaválasztások módja egyáltalában nem zárja ki a legnagyobb megüpetéseket sem.

A Poledni List ezután rátér Serédi Jusztinián személyére és elismeri, hogy Serédi ma az egyházjog legjobb ismerője.

A prágai lap jelentése érthető szenzációt kelt mindenütt s azzal ma már a budapesti sajtó is bőven foglalkozik. A magyar sajtó ebből az alkalomból történelmi visszatéklést ad Bakócz Tamás biborosról és esztergomi hercegprimásról. Ő volt ugyanis az egyetlen magyar biboros, aki II. Gyula pápa halála után 1513-ban komoly eshetőséggel jelent meg a pápaválasztáson. Bakócz — mint azt egykori feljegyzések tanúsítják — fejedelmi pompa kifejtésével és ügyeskedéseivel sokat fáradozott maga is, hogy a jelöltsége sikert érjen el. Pápanak azonban X. Leót választották meg s ő mint pápai legátus tért vissza Magyarországra és magával hozta X. Leó bulláját, amelyben a pápa a törökök elleni kereszties hadjárat megindítását ajánlotta. Bakócz Tamás biboros esete óta tehát csak most kerülne sor ismét arra, hogy egy magyar biboros a komolyabb pápajelöltek névsorába kerüljön.

Serédi Jusztinián (György) 1884. április 24-én született a pozsonymegyei Deákin, és a kilencvenes években végezte tanulmányait az akkori pozsonyi kir. kath. főgimnáziumban. A fürgecsü, eleven fiú hamar kitűnt gyors felfogásával és kitűnő emlékezőtehetségével. Szíve vágyát követve belépett a sz. Benedek-

rendbe. Előjárói Rómába küldték, ahol szintén hamarosan ráirányult a központi egyházi körök figyelme és így már 1908-ban kinevezték az „Anselmianum“ nevű bencés intézetbe az egyházjog tanárává. Mint ilyen természetesen bevonták az új egyházjogi törvénykönyv kodifikáló bizottságába és ebbeli működése annyira megnyerte Gasparri pápai államtitkár tetszését, hogy megbizta ezen törvénykönyv forrásainak összegyűjtésével, amelyeket azután Serédi hétkötetes műben ki is adott. XI. Pius is igen megkedvelte és csak „a mi kedves Don Giustinianónk“ néven emlegették.

— Így tehát nem is volt csoda, hogy a pápa Csernoch hercegprimás halála után rövidesen, 1927. december 1-én őt nevezte ki Magyarország hercegprimásává és rá 18 nap múlva biborossá. Serédi biboros-hercegprimás jelenleg is több római kongregáció tagja és mint egyházi tekintély világszerte elismert, amihéz

járul bámulatos nyelvtelhettsége (németül, angolul, franciául, olaszul és spanyolul is tökéletesen beszél), többször fordult meg egyházi megbízatásban külföldön, így legutóbb, tavaly júniusban Angolországban, ahol Edennel együtt tiszteletbeli doktorrá avatták. Így számos külföldi biboroskörtársával került személyes érintkezésbe, a rómaiak pedig római tartózkodásából és azóta is többszöri utazásából ismerik.

Tény az, hogy négyszáz év óta csak olasz származásúak ültek a pápai trónon, legutolsó nem olasz az angol VI. Adorján volt (1522—23). Ez természetesen nem hitágazat, de számos körülménynél fogva előnyös. Nem olasz pápajelöltek azóta is minduntalan szerepeltek a választáson, így a legutolsó Concláven (1922-ben) többen foglaltak állást Van Rossum németalföldi biboros mellett, de végül mégis XI. Pius választották meg.

— Találgatásokba nehéz bocsátkozni. A biborosok a pápa halálát követő tizedik napon gyűlnek össze a Conclávéba, ahol teljesen szabadon ejtik meg a szavazást — naponként négyszer szavazva — legjobb lelkiismeretük szerint, az egyház érdekeit tartván szem előtt, Vétőjog X. Pius megválasztása óta nincs. (Akkoriban — 1903-ban — Ferenc József Rappolla ellen emeltetett vétőt.)

Színház - Művészet

„Virágzó asszony“

Bemutató a Városi Színházban

Denys Amiel szellemes vígjátékának hétfő esti előadása beigazolta, hogy nemcsak bikapanziókkal lehet telt házat csinálni. Az asszony, aki akaratlanul is leánya versenytársa lesz, korunk által felvetett probléma és ez a probléma elhíhetőleg megteremti a lélek új tragédiáit. Az anya és leánya harcában a boldogságért, egyiküké sem lehet a maradéktalan boldogság és mindketten lélekben megsebzettek és megcsökkent boldogság-igényekkel haladnak tovább bizonytalan jövőjük felé. Bálint Anna családottságában is virágzó szépségű asszonya érzékeltetni tudta a lélek legfinomabb rezdüléseit is. „Az életem nem volt boldogtalan, a boldogság teljes, maradéktalan hiánya jellemezte“ ebben a mondatban tömöríti életét és vallomásában oly illuziót keltő, hogy a közönség a személyét körülvevő tragikus légkört feltétlenül át kellett hogy érezze. A boldogságért harcoló anya és a boldogságát védő leány pompás ketős jelenetei azok, amik a darab értékét adják. A másik vezető szerep alakítója, Hegyesi Magda modern nyíltságú urileánya élettel és cselekvéssel volt teli. Horváth László különösen a második felvonás első felében iuttatta diadalmas győzelemre szerepét, a fölényes modern férfit, aki megfelelően felvérteződött s kézigyintésnyi könnyedséggel gázolja le az asszonyi támadni-akarást. Tarnai József, Varga Ilona és Bihari Zoltán egészítették ki az együttes játékát. (k.)

Hátvany Valéria alakítja

Bécsben Heltai „A néma leventé“-jének női főszerepét

Bécsből jelentik: Hosszu viszontagságok után végre sikerült női főszereplőt találni Heltai Jenő nagyszerű darabja, „A néma leventé“ bécsi előadásaira. Hermann Röbbeling, a Burgtheater igazgatója ugyanis Zilia szerepének eljátszására Hátvany Valériát hívta meg, aki jelenleg a Theater an der Wien-ben játszik. Eredetileg — mint ismeretes — ezt a szerepet Paula Wesselynek szánták, aki azonban az első próba után közölte az igazgatóval, hogy a szerepet nem tudja átvenni és ezért azt nem vállalja. Emiatt Wesselyt éles támadások is érték. Később Nora Gregor-ra gondoltak, aki azonban nem adott végleges választ és ezért Röbbeling Zilia szerepének eljátszására Hátvany Valériát hívta meg. Tekintettel arra, hogy Hátvany Valériát szerződése február közepéig a Theater an der Wien-hez köti, „A néma leventé“ bécsi bemutatójára csak ekkor kerülhet sor.

Teatrul Orasaneso (Városi Színház) heti műsora

Kedd délután 6 és este 9 órakor: Sok hűhó Emmyért. (Aszlányi Károly és Fényes Szabolcs operett-slágerének bemutató előadása. Gábor Mara, Varga Ilona, Berecz Mancsi, Pál Magda, Horváth László, Kozma Hugó, ifj. Szendrey Mihály, Bihari Zoltán, Lukács Ede főszereplésével).

Szerda délután 6 és este 9 órakor: Sok hűhó Emmyért. (Aszlányi Károly és Fényes Szabolcs operettujdonságának harmadik és negyedik előadása. Gábor Mara, Varga Ilona, Berecz Mancsi, Pál Magda, Horváth László, Kozma Hugó, ifj. Szendrey Mihály, Bihari Zoltán, Lukács Ede főszereplésével).

Valamennyi előadásra jegyek ma, szombat délelőttől válthatók a színházi pénztárnál.

* **Kedd délután és este mutatja be a színtársulat a „Sok hűhó Emmyért“ operettujdonságot.** A „Virágzó asszony“ nagyszerű bemutatója után ma ismét pompás ujdonsággal érdemli ki a színtársulat a közönség elismerését. A „Sok hűhó Emmyért“ című nagyszerű operettsláger hozza először színre, délután 6 és este 9 órai kezdettel, hibátlanul gondos előadásban. A jól hangzó cím már elárulja, hogy szöveg terén a közönség friss, új ötletet, szellemeset kap és el is kell ismerni, hogy Aszlányi Károly, a kitűnő humorista színes szöveggel, kellemes operett-alakok elmés mondanivalóival inspirálta ragyogó muzsika megkomponálására Fényes Szabolcsot, akit a hírnévvel már a „Maya“ zenéjének nagy sikere jegyezt el. És ha szellemes szövegben, kitűnő muzsikában nincs hiány, akkor a harmadik előmozdítója, a nagyvonalú előadás sem maradhat el. Erről pedig Kozma Hugó egységes rendezésében a mindig elegáns, eleven és közvetlen játékmódorú Gábor Mara, azután Berecz Mancsi, Varga Ilona, Pál Magda, Kozma Hugó, Horváth László, ifj. Szendrey Mihály, Bihari Zoltán és Lukács Ede gondoskodnak. Csányi Mátyás vigyáz az értékes zene szépségeire. A díszes kiállításban színrekerülő operett még szerdán is műsordarab, ekkor délután 6 és este 9 órakor kerül színre.

— **Uj művészet.** Körülbelül 30 éve annak, hogy a festészet egész Európában gyökeresen megváltozott. Az új művészi felfogás eleinte csak elszórtan jelentkezett, de idővel egyre általánosabbá vált a fiatalabb nemzedék festőműhelyeiben. De nem vált általánossá a kiállításokat látogató közönségben, amelynek esztétikájába ez a legújabb stílus nem volt beilleszthető. Az új művészet lényegét világítja meg Lyka Károly remekbekerült tanulmánya, amely eseménye a magyar képzőművészeti irodalomnak. A tanulmány az Uj Idők mai számában jelent meg. Díjtalan mutatványszámot bárkinél küld a kiadóhivatall. Előfizetési díj: negyedévre 200 lei.

Ünnepélyes keretek között:

Megnyitották Arad-on az esküdtszéki ülészakot

— Lungulescu táblai vezető főügyész beszéde az esküdtekhez —
Elhalasztották az első ügyeket

„Önöknek kötelességük leküzdeni magukban minden emberi gyarlóságot, szenvedélyt, érdeket és érzelmet...”

Hétfőn délelőtt izgatott csoportok várakoztak az arad-i törvényszék elsőemleleti folyosóján, ma premierre vártak a bíróságon: az új büntetőtörvény alapján megalakított esküdtszék első tárgyalására. Az esküdtszéki teremben a vádlottak padja hiányzik, két hosszú sor szék áll az e'kelőségek számára, akik a megnyitó ünnepélyen résztvesznek. A bírák és ügyvédek körében is izgalom észlelhető, mindenki érdeklődéssel várja az új intézmény felavatását. A déli órákban altiszt vezetésével egy szakasz szuronyos katona is megérkezik. Az utasítások értelmében az esküdtszéki ülészak alatt katonaság tartja fenn a rendet. Lassankint megérkeznek az esküdtek, akiket mára beidézték és akiknek sorából sorsozás útján választják ki a tárgyaláson résztvevőket. Egy órákor már zsúfolásig megtelik az esküdtszéki terem érdeklődőkkel és kíváncsian találgatják az ügyvédek, vajjon hogyan folyik le az első tárgyalás. Két lapszerkesztő az első nap két vádlottja, ők is bizonyos megilletődéssel várják az elkövetkezendőket.

Megérkeznek a notabilitások, akiket Orezeanu Romulus főelnök fogad. A vendégek között szerepel Dragomirescu tábornok, Georgescu Ilie tábornok, az egyház képviselői, dr. Bejan Romulus prefekturái igazgató, prefektushelyettes, dr. Coțoiu Romulus polgármester, Păcuraru Brutus, a Kereskedelmi és Ipar-kamara főtitkára, Domán Sándor, a Kereskedelmi Testületek Szövetségének elnöke, dr. Ispravnic Sever, az ügyvédi kamara próckánja, Caba Iuliu és Cilibia Vasile pénzügyigazgatók, Crișan Ascaniu iskolaigazgató és még számosan a város előkelő társadalmából.

„Az ülészakot megnyitom”

Valamivel egy óra után csend támad. Fel-tárul az egyik mellékajtó és bevonul az esküdtszék, amelyet a teljes bírói kar követ Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök vezetésével. Az elnöki széket Calinescu Vasile táblai tanácsos foglalja el, aki ezen az ülészakon az arad-i esküdtszék elnöke lesz, mellette jobbról és balról Măndru Nicolae tanácselnök és Olariu E. segédbíró ülnek. A bírói kar többi tagja a háttérben áll. Az ügyészi asztalhoz ek-

kor Lungulescu táblai vezető főügyész lép és ekkor Calinescu elnök mély csend közepette jelenti be:

— Az arad-i esküdtszék ülészakát megnyitottnak jelentem ki. Átadom a szót a vezető-főügyész urnak, aki néhány szóval ismerteti ennek jelentőségét.

Lungulescu táblai vezető-főügyész lendületes beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy az arad-i ülészakot megnyithatja. Az esküdtekhez intézte szavát és rámutatott arra, hogy nagy felelősség nyugszik az esküdteken, akiknek az igazságszolgáltatás szent kötelességének kell eleget tenniük.

— Önöknek bíraskodni, igazságot osztani, szenvedések, élet és halál felett kell dönteniük.

A továbbiakban rámutatott a purifikálásra, majd az igazságszolgáltatásnak ideális alapon való felfogásáról beszélt és leszögezte, hogy minden ügyet a legalaposabban ismerni kell, mert anélkül nem lehet súlyos bűnesetekben emberi sorsok felett itélkezni. Teljes figyelmet kell szentelni az ügyeknek és fáradhatatlanul dolgozni a sötétség eloszlatásán, az igazságot és jogot képviselő világosság megteremtésén.

— Le kell küzdeniük, esküdt uraim, magukban minden feltűnő emberi gyarlóságot, minden szenvedélyt, érdeket, vagy személyes érzelmet, mert csak így szofőrhatják az igazságot. A bűnöket szankcionálniuk kell azoknak valódi értéke szerint. Abban a meggyőződésben zárom beszédemet, hogy úgy mi, mint a társadalom, amikor felhaladunk ennek az épületnek lépcsőin, együttesen kiálthatjuk: győzött az igazság...

A nagy tapsal fogadott lendületes beszéd után a bírák kivonultak a teremből és csak az esküdtszék tagjai maradtak helyükön. Elvonult a meghívott közönség is és kezdetét vette a munka.

Az ünnepség után az esküdtszéki terem ajtajában két szuronyos katona állott fel őrségre, lábhoz tett fegyverrel, az esküdtek szobájának kijáratához pedig egy katona állott, miután a tárgyalás alatt az esküdtek nem hagyhatják el a szobát és nem érintkezhetnek senkivel sem.

Bent a teremben a vád képviselőjének asztalához lépett Vulpe Constantin arad-i vezető-főügyész s megkezdődött a tárgyalás. A jegyzői tisztelet Daescu főelnöki főjegyző végzi. Az első ügyet kiáltják. Sajtóper. Vádlottja: Bittó Miklós, az „Arader Zeitung” főszerkesztője. Mielőtt még az érdemi tárgyalásra sor került volna, Vulpe Constantin vezető-főügyész szólalt fel és alapos fejtegetésben mutatta ki, hogy a tárgyalást formai okokból el kell halasztani, mert nem tettek eleget azoknak a feltételeknek, amelyeket sajtóügyekben az új büntetőtörvény előír. Rámutatott arra, hogy konfliktus mutatkozik a régi és új perrendtartás között, viszont a jogszabályok azt mondják, hogy ilyen esetekben az új perrendtartás az irányadó és a francia jogi szerzők munkáival támasztotta alá fejtegetéseit. Kalmár János dr. védő a tárgyalás megtartását kérte. A bíróság a folytatás mellett döntött és kezdetét vette az esküdtek kisorsolása.

Az első kilenc aradi esküdt

Daescu főjegyző felolvasta a névsort és megállapította, hogy a mára beidéztett harminc esküdt közül 27-en jelentek meg. Ezután urnát hoztak, amelyben elhelyezték a 27 esküdt nevet és Calinescu elnök egymásután huzta ki az első tárgyalásra delegált kilenc esküdt nevet. A sorshuzás előtt figyelmeztette a védőt, hogy jogában áll négy esküdtet indo-

kolás nélkül visszautasítani. A következő esküdtnévsor keletkezik, miután a védő hármát visszautasít:

Sárbu Ovidiu, Zih József, dr. Trăilescu Ionel, dr. Vladislav Cornel, Manole Alexandru, Constantinescu Alexandru, Miclaus Ioan, Omescu Cornel, Seymann Ottó dr.

Az esküdtek napidija

Calinescu elnök felolvasta ezután az esküszöveget, amelyben a kiválasztottak arra esküsznek, hogy meg fogják védeni úgy a vádlott, mint a törvény érdekeit és a felolvasás után mindegyik jobbkezét esküre emelve mondotta:

— Esküszöm!

Miután megállapítást nyert, hogy a vádlott nem bírja az állam nyelvét, dr. Gregorovicu Stefan ügyvédet hívják be tolmácsként. A tárgyalást azonban nem tartották meg és különböző formaitások után — amelyek között a per másik vádlottjának rögtöni elővezetése is szerepelt — a következő ülészakra halasztották a tárgyalást. Ugyanez történik meg a másik sajtópernél is és délután négy órákor véget ért az első esküdtszéki ülés.

Még szintén a formalitásokhoz tartozott, hogy az ülésen résztvevő esküdtek kérték a törvényes napidij kiutalását, amely jelenleg 100 leit tesz ki, amiből azonban levonják az adót, úgy hogy minden esküdt 86 leit kap kártyaként elvesztett idejéért. Kedden már gyilkossági ügy is kerül az esküdtszék elé: Pantea Adrian a vádlott, akit gyilkossággal vádolnak.

A „Pro Arte” kulturegyesület első magyarnyelvű előadása a Kulturpalotában

Szepszámú közönség jelent meg vasárnap este fél hét órákor az aradi Kulturpalota kiállítási terében, ahol a „Pro Arte”-egyesület tartotta első magyarnyelvű előadását. A román—magyar kulturközeledés jegyében megalakult egyesületnek ez volt az első lépése a programjában lefektetett cél elérése érdekében. Az előadást Borneas Tiberiu konicrálja, aki bejelentette, hogy első előadó Virányi Endre, az ismert fiatal arad-i festőművész lesz. Virányi körülbelül félórás előadásában a művészet válságáról beszélt és azokról az akadályokról, amelyeket fiatal művészek útjába gördítenek. Leszögezte, hogy az akadályok nem rettenhik vissza az új utakat kereső fiatal művészeket, akik a maguk felaldozásával is tovább haladnak a megkezdett úton, majd rámutatott arra, hogy a tiszta művészet győzelme csak akkor fog bekövetkezni, ha a szülők a kiállításokra küldik el gyermekeiket és a művészet szeretetében nevelik őket. A közönség meleg tapsal honorálta a nívós, bátorhangú előadást.

Borneas Tiberiu ezután bejelentette, hogy a következő előadó Marosi Rudolf arad-i hírlapíró, aki már eddig is sokat munkálkodott a román—magyar kulturközeledés érdekében és teljes odaadással csatlakozott a „Pro Arte” célkitűzéséhez. Marosi Rudolf ezután a kulturközeledés szükségességéről beszélt és rámutatott arra, hogy különösen a mai időkben lenne különös szükség arra, hogy a két egymásmellette nép megtanulja egymást tisztelni, szeretni és megbecsülni. Mesterséges tolaszokat építettek a lelkek elé — mondotta — és ezeket a torlaszokat kell, lépésről-lépésre haladva, lebontani. Az író, aki népe lelkiéletének minden rezdülését ismeri, építheti meg talán leginkább a hitet, amely a két nép szívét összeköti. Az előadó ezután Cesar Petrescuról, a neves román íróról beszélt, majd felolvasta Petrescu „Calea Victoriei” című regényének egyik részletét magyar nyelven. A neves író munkája Marosi Rudolf fordításában jelenik meg, a „Pro Arte” kiadásában. A megkapó regényrészlettel ért véget az előadás, amelynek közönsége tapsal köszöntö meg a nívós művészi eleményt. Borneas zárószavában megköszönte a közönség érdeklődését és bejelentette, hogy a „Pro Arte” folytatni fogja a magyar előadások rendezését. Ezzel a kultürelőadás befejezést nyert. (m. t.)

CENTRAL 5, 7¼, 9¼ órákor
Telefon 2-85.
39 LÉPCSŐ
Macedoine Carroll Robert Donat.
Háromnyelvű magyarázó szöveg!
Olcsó hé yarak: 24, 19 és 14 lei.

PICCOLINO

2
szár

**GINGER ROGERS
FRED ASTAIRE**

PICCOLINO

5
száger

„altató tánc”,
„gépfegyver-sztepp”,
„esős-tánc”,
„cheek to cheek”,
„piccolino”

PICCOLINO

1
zenevezető

Irving Berlin,
a modern tánczene királya.
felülmulta önmagát.

Holnaptól a **SELECT**-ben!

Ma utoljára: **A gyűlölet völgye.**

HIREK

Az elveszett végrendelet

A Scotland Yard hetven legügyesebb detektíve már egy hete buzgókodik azon, hogy előkerítse a múlt héten elhunyt Lady Houston végrendeletét, eddig azonban minden fáradozásuk hiábavaló volt. A végrendeletet, amely több mint ötmillió fontsterlinges vagyont további sorsáról dönt, mintha elnyelte volna a föld Anglia most azon töri a felét, mi célja lehetett Lady Houstonnak ezzel a végrendelettel büjcskával. Mert, hogy a végrendelet eltűnése nem a véletlen játéka, az egészen bizonyos. Az angol fegyverkezési iparbáró özvegye, aki az utóbbi években nagyszabású lobbihallal irányzatú politikai tevékenységet fejtett ki — ő finanszírozta Sir Mosley szervezkedését — a legcéltudatosabb emberek közé tartozott. Kaszárnyai rendet tartott dolgaiban és semmi esetre sem veszítette el egy olyan fontos okmányt, mint a végrendelet. Egy hónappal ezelőtt barátai még látták a vastag leragasztott borítékot, amilyen ez a felírás állott: „Utolsó akaratom”.

Hová tűnt el a Lady Houston utolsó akaratát megörögzítő irás? Miféle politikai manőverek húzódnak a hatalmas vagyont, a politikai mozgolódások és az eltűnt végrendelet mögött. „Nem volt ez az asszony” — mondja Lady Houston titkára — „aki hármát is a véletlenre bízott volna, ha nem akarja, hogy a véletlen működjék közre”. Mint ilyen esetben általában, jelentéktelen szavaknak is nagy jelentőséget tulajdonítanak. Talán éppen a végrendeletére gondolt Lady Houston — mondják — amikor három nappal a halála előtt a titokzatos szavakat mondta: „Két rejtélyt kell majd megoldani az utókorak...” Az egyik rejtély valószínűleg a végrendelet volt. De mi lehet a másik rejtély? Rossz nyelvek szerint ez a rejtély az elhunyt milliomosnő gondosan titkolt életkora volt. Ez mindenesetre hamarosan kiderül, bár igaz, hogy a Lady egész ismerettségű körében a legnagyobb bűntudatot keltette. Lady Houston, aki hatvanévesnek mondta magát, de még annyinak sem látszott, mint most kitűdött, közel járt már a nyolcvanadik évéhez. A mindig ürge milliomosnő, kit egész Angliában „propaganda Lady”-nek neveztek az utóbbi években, laptulajdonosi és politikusi tevékenységét hallatlan ügyességgel végezte, úgy, hogy a „propaganda Lady” nevet valóban kiérdemelte. Az örökifjú matróna halála is épen olyan szenzációs volt, mint maga az a tevékeny élet, amelyet most itt kellett hagynia. Súlyos milliói azonban még halála után is tovább kavariák körülötte a szenzációkat, csak az a kérdés, hogy kinek és milyen eszméknek a javára?

— A Rador időjárásjelentése. Ardeal-ban és a Banat-ban változó felhőzet, az ország többi részében erős szél a hőmérséklet csökkenésével.

— Királyi köszönet Arad-megye újvári jókivánságaira. Dr. Bejan Romulus megyei alprefektus az újvári alkalmából táviratilag fejezte ki a maga és a megye lakosságának jókivánságait Őfelsége, II. Carol királynak. Erre a táviratra ma érkezett meg a válasz. Az uralkodó Balif adiutáns tábornokot bízta meg azzal, hogy nevében a jókivánságokért köszönetét írásban kifejezze.

— Kedden lesz Bucuresti-ben prefektusi értekezlet. Bucuresti-ből jelentik: Az ország valamennyi prefektusát kedd délelőttre értekezletre rendelték a belügyminiszteriumba. Juca belügyminiszter a prefektusokkal, akik három csoportban járulnak eléje, különböző közigazgatási ügyeket tárgyal meg.

— Dr. Moldovan Silviu ügyvédkamarai dékán nyugdíjba megy. Dr. Moldovan Silviu, az arad-i ügyvédi kamara köztisztviselő és közbejárásban álló dékánja beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét. A kamarai dékán egyébként két hét előtt a Boulevard-kávéházban rosszul lett és azóta lakásán betegen fekszik. Állapota — mint értesülünk — nem ad aggodalomra okot. Moldovan Silviu dr. több mint 30 éve folytat jogi gyakorlatot, teljes nyugdíj, havi 6000 lei illeti meg. Az ügyvédi kamara új dékánja valószínűleg dr. Ispravnic Sever, eddigi helyettes dékán lesz.

— Megváltoztatják a kliring-rendszert Bucuresti-ből jelentik: Az „Adevărul” azt írja, hogy Cancicov pénzügyminiszter és Mitita Constantinescu bankkormányzó között a hitel átszervezésével kapcsolatban lefolyt megbeszélések eredményeképpen elhatározták, hogy megváltoztatják a clearing-rendszert. Erről csak később adnak ki hivatalos tájékoztatást.

— EGYMILLIÁRD LEI FELESLEG A KÖLT-SÉGVETÉSBEN. Bucuresti-ből jelentik: A Viltorul jelentése szerint az államkincstár december 31-ig az előirányzott összegnél jóval többet hajtott be. Abban az esetben, ha az elkövetkezendő három hónap alatt a bevételek megmaradnak ezen a nívón, akkor a költségvetési év végén körülbelül egymilliórd lei felesleg mutatkozik. Ezt a felesleget a jövő költségvetési évben hadfelszerelési, egészségügyi és utávitási célokra fordítják.

— Főbelőtte magát egy mérnök a fővárosban. Turnu-Severin-ből jelentik: Az elmúlt éjszaka feltűnést keltő öngyilkosság történt a fővárosban. Revolverével agyonlőtte magát Goliger Marcell mérnök, a londoni hajóépítészeti intézet tisztviselője. Az öngyilkoságnak szerelmi háttere van.

— Egy festő villájában helyezik el Trockijt. Mexikóból jelentik: Trockij Leót valószínűleg Cecil O'Gorma ír festő villájában fogják elhelyezni. Ez a villa Mexikó egyik lelegezansabb épülete és az előkelő negyedben van, fél órai távolságra a központtól, úgy, hogy az esetleges tüntetőket utközből fel lehet majd tartóztatni.

Windsor Edward herceg Budapestre készül

Budapestről jelentik: A windsori herceg utimarsallja, Hutton báró Kitzbühlből Budapestre érkezett, hogy előkészítse a herceg magyarországi tartózkodását. A windsori herceg több hetet Budapesten kíván tölteni és Hutton báró most a herceg számára alkalmas villát vagy palotát keres.

— Pangás a fapiacon, Bucuresti-ből jelentik: Az utóbbi hetekben a fapiacon pangás volt tapasztalható és az üzletkötések igen gyenge keretek között mozogtak. A fővárosban a búkkfa ára ab állomás 6300—6500, kicsinybeni ára 7600 lei volt. A tölgyfa ára 7800, cserdorong 6500—6700, cserhasáb kicsinyben 9000 lei volt. Az árak tízezer kilogramos vagonokban értendők.

— Halálozás. Özv. Szapor Sándorné életének 66-ik évében elhunyt. Temetése szerdán, január 13-án délután 2 órakor lesz az alsótemető halottasházából.

— Saljapin Bucuresti-ben. Bucuresti-ből jelentik: Saljapin Feodor, a világhírű énekes ma Bucuresti-be érkezett. A pályaudvaron a román opera tagjai fogadták és meleg ünneplésben részesítették. A délután folyamán a Boulevard-szállóban teát adtak tiszteletére.

— Nem ment a CAO Bucuresti-be. Az Unirea Tricolor vezetősége az utolsó pillanatban telefonon lemondta a mérkőzést, mert Bucuresti-ben az idő váratlanul esőre változott és így nem merték a költségeket megreszkizni. Ezzel szemben tegnap délelőtt tartotta a csapat utolsó edzését a portya előtt. Indulás minden valószínűség szerint kedden éjjel.

— Eltemették Hatschek Arthurt. A tragikus körülmények között elhunyt Hatschek Arthur ingatlanügynököt vasárnap délelőtt 11 órakor helyezték nyugalomra a régi izraelita temető halottasházából. A temetésen igen sokan jelentek meg, jelöl annak az általános tiszteletnek és megbecsülésnek, amellyel az elhunyt iránt életében viseltettek. A temetés általános, mély részvét jegyében folyt le.

Művészet, oh!

— Ah, ön is futurista...?

— Nem kérem, könyvelő vagyok.

TÖRJE A FEJÉT!

12.) A gyárudvar

Apám mesélte:

— Mikor kisfiú voltam, egy kisvárosban laktunk. A szomszédunkban volt egy hatalmas, elhagyott gyártelep, melyről szüleink szigorúan kitiltottak bennünket, mondván, hogy veszélyesnek tartják a játékok a sok ócska gép, gödör, stb. közt. Mi sem természetesebb, minthogy én, aki barátaim közt — mint legerősebb és legügyesebb — afféle vezér voltam, odacsábítottam az egész társaságot. Nagyszerű délutánokat töltöttünk ott, nem is történt semmi baj, csak egyszer az egyik társam gyönyörű, vadonatúj gumulabdát beleesett egy másfél méter mély, 20 centi széles betonlyukba. A szegény mindjárt nagy bögsébe kezdett, hogy ő nem mer haza menni a labda nélkül, mert egészen új volt, most kapta és mondta is a mamája, hogy ne hozza el ebbe a csibész-társaságba...

Itt ijedten elhalkított a fú. A sértésért nyomban leadtam neki egy pontot, de maradt a probléma, kihozni a labdát a lyukból. Éreztem, hogy a többiek ezt olyan erőpróba-félének tekintik, szinte ezen állt vagy bukott a vezérségem.

Először két bottal próbáltam kipszkalni, persze nem ment. Ekkor mentőötletem támadt. A labda tíz perc múlva boldog tulajdonosa kezei közt volt, engem pedig vállukra véve ünnepeletek a fiuk.

Hogyan vettem ki a labdát a betonlyukból?

Megfejtése az Aradi Közlöny január 15-iki számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

10. Mindkettő a „másik”-nak a lovára pattant fel s így ha ő lesz az első, akkor az ő lova lesz a „második”, tehát győz.

— Arad-i professzor előadása a Kulturpalotában. Az „Astra”-kulturregyesület rendezésében vasárnap délután öt órakor rendkívül nívós előadást tartottak az arad-i Kulturpalota nagytermében, szépszámú közönség jelenlétében. A előadó Tiucra T. Teodor, a Párisban kitüntetéssel végzett arad-i tanár volt, aki vetített képekkel kísért, alapos tudásáról tanúbizonyságot tevő előadásában az olasz egyházi művészetet ismertette, különös tekintettel az „Utolsó vacsora” című képre, amelyet különböző mesterek dolgoztak fel, mindegyik a maga stílusában és az akkori kor elgondolásai szerint. Részletesen kimutatta a fejlődést, amely ezen a téren mutatkozott, egészen a mai időkig. A közönség melegen ünnepelte előadása végén a professzort.

— Horváth Miklós és Szóts Didák Montre-alban. Ismeretes, hogy az arad-i minorita rend két fiatal tagja, Horváth Miklós és Szóts Didák nemrégiben eltávoztak Arad-ról, hogy a kanadai Montre-alban telepedjenek le. Mint rendtársaikhoz érkezett leveleikben jelzik, a két lelkes már meg is érkezett Montraelba, ahol elfoglalták munkahelyüket.

— Meglopták a Telefontársaságot. A Telefontársaság igazgatósága feljelentést tett az arad-i rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Sion Barunt és a Victoriei-utak találkozásánál elhelyezett és az automata telefonhoz szükséges 25 méternyi kábelt ellopták. A rendőrség vizsgálatot indított.

— Az archórt elcsúszító számos tisztátalanság, mint gyulladásozó pirosságok, pörsenések és patánások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadta „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelente fél pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

— Két magyar artista tragikus balesete Olaszországban. Bolognából jelentik: A redi színházban hetek óta két magyar artista lép fel, akik szenzációs trapézmutatóványaikkal eitik bámulathat a közönséget. Tegnep este eddig ismeretlen okok miatt a két artista alatt leszakadt a trapéz és mindketten véresre zúzták magukat. Az egyik artista, a 18 éves Vidákovics Ilona a halállal vívódik, a másik, Szabó István meghalt.

Kérjen mindenütt ADY reklámharisnyát 53 lejért csak jan. 20-ig

— ZÜRICH I ZARLAT. Páris 20.33 és fél, London 21.38, Newyork 435.50, Milánó 22.92 és fél, Amsterdam 238.45, Berlin 175, Prága 15.25, Varsó 82.20, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYA. MOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), lira 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csehkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.65—8.70, angol font 905—910, dollár 181—184, holland forint 100—102, német márka 40—41, csehkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 32—35, osztrák schilling 34—35, dinár 3.50—3.70, svájci frank 40—41.

— Fantasztikus hírek Pongrácz Gellért körül. Elsőnek számolt be az Aradi Közlöny arról a nagyérdekességű hírről, hogy Pongrácz Gellért, fiatal arad-i minorita szerzetes napokkal ezelőtt kilépett a rendből. Megirtuk azt is, hogy Pongrácz Gellért házassági tervekkel foglalkozik és ezért határozta el magát a rendből való kilépésre. A hírrel kapcsolatban a budapesti „Reggeli Újság” most azt a fantasztikus értesülést közli, hogy Pongrácz Gellért egy budapesti urileányt akar nőül venni. A lap azt is tudni véli, hogy a házasság létrejötte még nem bizonyos, mert a leány buzgó katolikus és szülei ellenzik azt, hogy egy kilépett lelkészhez menjen feleségül. A budapesti lap cikke — mint értesülünk — ebben a formájában nem felel meg a valóságnak.

— Ezévbén is megrendezik a „Luna Bucurestilor”-t. A megyei prefektúra átíratot intézett a város vezetőségéhez, amellyel közölte, hogy május 10-én nyílik meg a „Luna Bucurestilor”, bucuresti-i hónap kiállítása, amelyen ebben az évben az ország minden városa külön képviselteti magát. A prefektúra közlése szerint a minisztérium 30 napon belül választ kér arra, hogy Arad milyen formában kíván a kiállításon részt venni. Ebben az ügyben a város átíratot intéz a Kereskedelmi és Iparkamarához és ezzel egyetértve adja meg a választ.

— WIZO. Ma délután 6 órakor Szántó Szeréna tart előadást. A vendégek részéről is pontos megjelenést kérünk.

— Háromezer kilogramm aranyat szállítottak Londonból Ankarába. Szófiából jelentik: Tegnap a szófia pályaudvaron egy 3000 kilogramm aranyat tartalmazó vagon haladt át, amelyet Londonból szállítottak Ankara felé. Egyelőre nem lehet tudni, hogy az aranyszállítmánynak mi a rendeltetése.

— Súlyos autóbaleset a bécsi Praterben. Bécsből jelentik: A Praterben súlyos gépkocsiszerecséltenség történt, amelynek 1 halálos és 4 súlyosan sebesült áldozata van.

POLA NEGRI

— Házárverés. Holnap, január 13-án délután 3 órakor az arad-i telekkönyvi hivatalban (igazságsügyi palota földszint 41. sz. szoba) bírói árverésre kerül a Str. Alexandru Gavra 13. sz. ház.

— Halálraítéltek Budapesten egy rablógyilkos cigányt. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma délután hirdette ki ítéletét Varga Pál cigánylegény ügyében, aki Streisinger Ernő lipótvárosi szénkereskedőt meggyilkolta és kirabolta. A bíróság a cigánylegényt kötél általi halálra ítélte, míg Balog Katicát orgazdaság címén 3 hónapi fogházra ítélték.

— Ismeretlen támadók garázdálkodása Arad-on. Király Sándor muráse-i lakost az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes megtámadta és mielőtt védekezhetett volna, elvette pénztárcáját, amelyben 2750 lei volt. A rendőrség nyomozást indított a támadó kézrekerítésére. — Ugyancsak ismeretlen támadó ellen tett feljelentést az engelsbrunn-i Wagner-malom két alkalmazottja, Nagy Ferenc és Stéger András, akik kocsival jöttek Arad-ra és akiket az állomás közelében megtámadták és súlyosan bántalmaztak.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.
JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
BERGER, Calea Saguna.

— A bujac-i posta ügye. A város átmeneti bizottsága elhatározta, hogy közbenjár a posta-vezérgazgatóságánál annak érdekében, hogy a bujac-i lakosság részére a levelek kézbesítése rendszeresen és kifogástalanul történjék.

— Városi segély a tanfolyamos köztisztviselők részére. Az új közigazgatási törvény értelmében tudvalevőleg a közigazgatási tisztviselők részére tanfolyamokat rendeznek Bucuresti-ben. A város vezetősége elhatározta, hogy azon tisztviselői részére, akiknek nincs egyetemi végzettségük és akiknek hosszabb ideig kell tanfolyamon résztvenniük, 4000 lei, az egyetemi végzettségű tisztviselőknek pedig 3000 lei segélyt ad. A tanfolyamok január 15-én kezdődnek meg és azokon már arad-i városi tisztviselők is résztvesznek. Ebben a költségvetési évben a város erre a célra 28.000 leit folyósít, a jövő évben 68.000, míg a következő évben 192.000 leit folyósít.

Ady Endre-ut Budapestén

Budapestről jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározták, hogy az egyik főuccát Ady Endre-utnak nevezik el.

— Kifosztották a párisi magyar idegenforgalmi irodát. Párisból jelentik: Vakmerő betörés történt a párisi magyar idegenforgalmi iroda helyiségében. Ismeretlen tettesek betörték az irodába, magukkal vittek mintegy 5000 franknyi készpénzt, valamint több nagyértékű súlyos aranylakettet, amelyek a nemzetközi plakátverseny arany vándorkupájának tartozékát képezték s az iroda helyiségében voltak elhelyezve. Ugyanott volt a sokezer frankot érő arany vándorkupa is. Ehhez azonban a betörők nem nyúltak. — Valószínűleg azt hitték, hogy a kupa nem aranyból készült. A rendőrség széleskörű nyomást indított. Az iroda vezetője a betörés felfedezése után a nagyértékű aranykupát az egyik bank páncélszekrényében helyezte biztonságba.

SGA jégpálya nyitva

Piața Avram Iancu 21.

Nyitva d. e. 10 és d. u. 4—11:ig.

Gyermekek tanítása!

— A Societatea pensionarilor publici și particulari din Arad (Str. A. Mocioni No. 12.) felhívja mindazon tagjait, akik az állampolgársági bizonyítványt átadták, hogy január 12-én, kedden délután azt átvehetik az életbenléti bizonyítvánnyal együtt, mindenki hozzon még 2 leit a somekrek javára. Szerdán, január 13-án azon tagok, akik az utak modernizálására járó adót lefizették és szabadjegyre nincs jogcímük, tehát az 50 százalékos kedvezménytel bíró tagok hozzák magukkal a nyugdíjnyomtatványt, személyazonosság bizonyítványt (bulletin de inscriere), valamint a vasuti carnetet annak meghosszabbítása és az életbenléti bizonyítvány bezerzése végett. Végül felhívjuk özv. Lingurar Craciun Maria, Bakai István, Cseri Sándor volt fékező és Cristea Alexandru nyugdíjasokat, hogy az állomás iktatóhivatalában jelenjenek meg. Az elnökség.

MOSCOVA—SANGHAI

— A szombati SCA (EKE) turistatáncestély nagystílusú méretei egyre jobban kezdenek kibontakozni. A 100 tagú rendezőség mindent elkövet, hogy a régi turistatáncestélyekhez méltóan hangulat, jókedv és családi bensőséges érzés szempontjából Arad legsikerültebb táncestélye legyen úgy mint a múltban, ebben az évben is. Miután erre a turistahangulatra van fektetve a főszű, természetesen felesleges, hogy a hölgyek toalett-gondokat csináljanak maguknak, mindenki abban a ruhájában jöjjen el, ami éppen van, estélyi ruha egyáltalán nem kötelező. — Itt említjük meg, hogy kérjük a rendezőbizottság tagjait, hogy a holnapi, szerdai összejövetelen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg. Ugyancsak kérjük azokat a hölgyeket, akik a büffé részére adakoztak, hogy adományaikat szombaton délután a Fehér Keresztbe sziveskedjenek beküldeni. Azokat pedig, akik tombolatárgyakat voltak szivesek felajánlani, ajándékaikat Sándor Iván sorsjegyirodájába juttassák el. Akik pedig meghívóikat ezideig tévedésből nem kapták kézhez, szintén fenti irodához forduljanak igényeikkel.

Pferschy József temetése

A tragikus váratlansággal elhunyt Pferschy József vendéglőst rendkívüli részvételt kísérve helyezték örök nyugalomra január 10-én, vasárnap. A temetést megelőző napon, szombaton az arad-i és aradmegyei vendégiparosok szindikátusa gyászulást tartott, amelyen kimondotta, hogy Pferschy Józsefet a maga halottjának tekintik. Elhatározták, hogy átírnak a cluj-i szindikátushoz annak érdekében, hogy Pferschy Józsefnek méltó sirkövet állítsanak.

A temetés vasárnap délután három órakor történt és azon ugyyszólván teljes számban megjelentek az arad-i vendéglősök, élükön Mohor Ilie, szindikátusi elnökkel, ezenkívül jelen voltak az elhunyt barátai és jóismerősei igen nagy számban. Kartársai és jóbarátai nevében Hagyó József búcsúztatta el Pferschy Józsefet, megindító és magasszemű beszédében. Hagyó József beszédében rámutatott arra, hogy ezt az örökké mosolygó és csupaszív embert a szive ölte meg. A mély hatást keltett gyászbeszéd után Pferschy Józsefet örök nyugvóhelyére kísérték.

— Filharmonikus próba szerdán, f. hó 13-án este a Zenedében.

— A Svábhegyi Szanatóriumban a gyomor- és bélmegbetegedések legújabb módszerű diétás gyógykezelése igen eredményes. Subaqual bélfürdő. Mérsékelt utószeszón-árak.

— Hangverseny Chisineu-Cris-en. Szombat este tartotta nagyszámu és előkelő közönség előtt hangversenyét Sasu Nicoara tenorista a Chisineu-Cris-i Román Kaszinó nagytermében. Sasu Nicoara, aki a bécsi zenekonzervatóriumot végezte, operaáriákat és román dalokat énekelt a közönség nagy tetszése mellett. Dr. Muscan Valerné igen alkalmazkodóan és nagy tehetséggel látta el a zongorakiséretet.

— Epehólyaghurutnál és sárgaságnál, epekő és epehomok eseteiben az otthoni ivókúra ugy válik igen eredményessé, ha a természetes „Ferenc József” keserűvizet reggel éhgyomorral, kevés forróvízzel keverve isszuk. Az orvosok ajánlják.

— Magyar műsoros est Sf. Ana-n. A sf. ana-i magyar iparosság műkedvelő gárdája e hó 9-én a Piaunagyvendéglőben nagyszerűen sikerült műsoros estélyt rendezett, amely alkalommal színre került Szalay Mátyas „Noemi” című 3 felvonásos bibliai színműve. A fényesen díszített teremben heiyet foglalt — temzetisére és felekezetre való tekintet nélkül — Sf. Ana krémje, intelligenciája. Az előadást Gaál Antal győrszerész szellemes konferálása vezette be és mindvégig a kitünő oktatás és a kultúra iránti szeretet jegyében folyt le. A gárda önfeláldozó és nagyszerű telletitménye annál is inkább dicséretre méltó, mert ez alkalommal lépett először ilyenmő darabban a nagyközönség elé, T. i. Lutz Józsefiné, ez az önfeláldozó és a kulturát mindenek felett szerető urasszony, a gárda oktatónöje arra a meggyőződésre jutott, hogy a gárda régen kinőtt a vigjátékokból és így elhatározta, hogy immár a dráma terére lép. E meggyőződést a darab előadása teljes mértékben igazolta és a nagyszámu közönség ezért úgy az ő munkáját, valamint a gárda minden egyes tagjának végig kiogástalan teljesítményéért sok-sok tapssal honorálta. A gárda következő szereposztásban játszott: Herodes — Schmidt Miklós, Arkilas királyfi — Papp István, Joazar főpap — Teu-

holnaptól az URANIA-n.

ber István, Mikol — Máté Mariska, Noemi — Oraverz Gizl, Joab — Berce Géza, Javassasszony — Teuber Erzi, Abigél — Weng Gizi-Teuber Istvánné, Hagitt — Máté Vilmuska, Judit — Raab Margitka, Jubál — Mogyoróssy István, Nakum — Kiss László, Malkitt — Szücs Mariska-Berce Gézané, Támár — Szücs Nusrka, Ruth — Szabó Margit, Éva — Szkokán Margit, I. katona — Hell István, II. katona — Máté Ferenc, III. katona — Encminger Lajos, Lázadók a népből: Zimmermann Géza, Leák Ferenc, stb. A műsor befejezése után tánc következett, amelyhez Purcsi Lajos arad-i primás zenekara szolgáltatva a muzsikát és a legkitünőbb hangulatban reggelig tartott. Az est sikerében része volt még elsősorban Szücs Józsefnek, valamint Frank Lajosnak, Ackermann Mihálynak és Szkokán Pálnak. Külön elismerés illeti Piau Jánosné urasszonyt a kitünő szervirozásért és izletes vacsoráért.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ki fogják hagyni az áru és nyersanyag behozatalából a nálunk működő külföldi vállalatokat

A kereskedelmi miniszter újabb tervvel a belföldi vállalatok támogatására

A bucuresti-i sajtó értesülése szerint Pop Valer dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter a külkereskedelmi fórumokkal egyetértve elhatározta, hogy fokozatosan megszünteti a nálunk működő külföldi érdekeltiségű ipari és kereskedelmi cégek árubehozatali lehetőségét, mert elsősorban a belföldi vállalatoknak akarják az importot juttatni.

A belföldi kereskedelmi és iparvállalatok, amelyeknek tulajdonosai román állampolgárok, már az utóbbi időben is többféle támogatásban részesültek. Többek között kötelezővé tették a román állampolgárságu alkalmazottak elhelyezését; ugyanilyen arányban szorultak ki a más állampolgárságu alkalmazottak, továbbá az iparfejlesztési törvény kedvezményeit is a román állampolgárok kezében levő vállalatok élvezik.

Ezt az akciót most kiegészíti az a terv, amelyet Pop Valer dr. kereskedelmi és iparügyi miniszter vetett fel és amelyhez a Banca Natională vezetősége is megértően járult hozzá.

E terv szerint ugyanis azok a vállalatok, amelyek nem alkalmazkodtak a külföldi hivatalnokok és szakmunkások elbocsátásáról szóló törvényrendeletre és nem foglalkoztatnak az előírásnak megfelelő számban román állampolgárokat, nem fognak behozatali engedélyt kapni készáruk-

ra és nyersanyagokra és devizákért is hitába folyamodnak.

Ez különösen az ókirályságban működő nagy kereskedelmi és iparvállalatokat érinti. Ugyanis ott még mindig igen sok külföldi szakember és hivatalnok működik azoknál a vállalatoknál, amelyek más országokban évtizedekkel vagy évszázadokkal ezelőtt megalakított cégeknek fiókjai és az anyavállalattól kapiják árucikkeiket és az összes nyersanyagokat. Tehát ezek a vállalatok tulajdonképpen most is hasonló külföldi cégek nálunk működő melléküzletei és vezetőik, valamint fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottaik külföldi állampolgárok.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium terve hamarosan megvalósul és akkor kizárólag belföldi alkalmazottakat foglalkoztató és hazai tőkével működő vállalatok kaphatnak importengedélyt. A bucuresti-i közgazdasági körök természetesen igen élénken foglalkoztatja ez az ötlet és a sajtó hosszabb cikkekben számol be az ujtásról. Az Argus megjegyzést fűz a tervezethez. Komplikálja a helyzetet az a körülmény, — írja a lap — hogy számos vállalatnál az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok, valamint a részvényesek közül is igen sokan külföldi állampolgárok, akiknek a részvényszerűségektől való megváltása a nehezen megoldható kérdések közé tartozik.

Tovább javul a leu a svájci magánforgalomban

— Esnek az idegen valuták Bucuresti-ben —

Mint Zürichből jelentik, a nemzetközi devizapiacra a nyugati országok valutáinak árfolyama csak kevéssé változott. A francia frank kursusa egy árnyalattal javult. A közép-európai valuták közül első helyen a lei-bankjegyek magánárfolyamának emelkedése kelt feltűnést. A román valuta kursusa a magánforgalomban hétről-hétre emelkedik és legutóbb már elérte a 2.50-es árfolyamot. A párisi magánforgalomban 12.30-as árfolyamon jegyzik. Budapesten változatlanul 2.80—3 pengőt adnak száz leierért, Prágában 16.35—16.65 csehszlovák koronát fizetnek. A pengőnek Zürichben átlag 80-as árfolyama van, a csehszlovák magánkursusa átlag 14, a schillingé 79 és félre lanyhult.

A bucuresti-i valuta-magánforgalomban a kínaiat fokozódik, de nagyon kevés a vevő és már ezért is csökken a külföldi valuták ára.

A fontsterling magánkursusa 920 lei, a dolláré 183, a svájci franké 43, a francia franké 8.50, a márkáé 41, a csehszlováké 6, a pengőé 34—35. A fővárosi nagybankokban a múlt év végén felhalmozott pénzkészlet és az év elején szokásos kölcsönkihelyezések már megkezdődtek. Régi, jó üzletfeleinknek és a velük összeköttetésben álló szilárd bankoknak 7 és fél—nyolc százalék évi kamattal kínálnak nagyobb összegű kölcsönöket. Ezidőszertől a nagy-

vállalatok hitelügye nem olyan jelentékeny, mint máskor, mert az ünnepi szünetek miatt az üzemek még mindig nem indultak meg teljes erővel.

A világpiacon is rendkívül érdekes pénzügyi események történtek az utóbbi napokban. Annak ellenére, hogy a világsajtó tele van külpolitikai bonyodalmak riasztó híreivel, a világgazdasági helyzet javulása egyre fokozódik és a nyugateurópai pénzügyi piacokon öröndetes élénkség tapasztalható.

A nyugati tőke-export államokban a tőkebőség tovább tart és a hitellelet kedvezően alakul. Különösen Londonban, Párisban és Zürichben tapasztalható ez és a kamattételek ennek arányában csökkennek.

Tudvalevőleg az amerikai kormány kiadta rendelkezését a külföldi tőke bevándorlása ellen és emiatt 500 millió dollár értékű aranyat fognak legközelebb Európába visszazárolni. Ez a horribilis tőke is szaporítja az európai piacok pénzbőségét.

A német kormány tovább küzd a márka ellen a külföldön megindult támadások ellen és, mint ismeretes, elrendelte, hogy a márka-bankjegyeket január 31-én tul nem szabad visszavinni Németországba. Emiatt a márka árfolyama Zürichben 85-re esett, ami több mint 50 százalékos értékcsökkenésnek felel meg. Ugyancsak csökkent a márka kursusa Londonban, Amszterdamban és Északamerikában is.

Végül közöljük, hogy meglepetést kelt az a tény, hogy az orosz kormány az utóbbi időben arany-rubelekkel egyenlítő ki tartozásait és a nyugateurópai tőzsdéken jelentékeny mennyiségű aranyat és platínát adnak el oroszországi megbízatással.

== NÉGYSZÁZMILLIÓ LEIRE EMELTEK EGYIK SZOMSZÉDVÁRMEGYE ÓRIÁSI VÁS-ÉS FÉMÜZEMÉNEK ALAPTÖKÉJÉT. Bucuresti-ből jelentik: A Titan-Nadrag-Calan vállalat elhatározta, hogy részvénytőkélét 350 millió leire emeli fel. Ezt a tranzakciót most viszik keresztül és az új részvénykiadásánál az az érdekessége, hogy a régi részvénytulajdonosok 7 régi részvény után jegyezhetnek egy új részvényt 1500 lei árfolyamértékekkel, holott az új részvény névértéke 1000 lei.

Eredeti közlemény.

„**Öt évi gyötrelmes fájdalomtól szabadultam meg...**

iria alatti levelében egy beteg. „En máskülönben a legjobban vagyok, gyomorfájdalmaim teljesen megszűntek, amit csak az Önök által adott Gastro D. gyógyszernek köszönhetek, amely gyógyszert a legmelegebben ajánlom minden gyomorbetegnek, mert megmentett 5 évi gyötrelmes fájdalomtól. Beleegyezésemet adom, hogy ezen nyilatkozatomat hirtelileg is közöljék, mert szeretnék íót tenni hasonló betegségben szenvedőkkel. Teljes tisztelettel: Bogdán István, Cluj, Str. Sirdas 7.-a.”

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvétellel Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Emelkedik az ócskavas ára...

Londonból jelentik: Az angliai ócskavaspiacra az árak 900 százalékkal emelkedtek. Ennek az a magyarázata, hogy a hadiipar részére minden rendelkezésre álló nyersanyagot megvásárolnak. A legutóbbi hónapokban az európai kontinensről több mint 1 millió tonna ócskavasat és acélt importáltak. Az import már nagy nehézségbe ütközik, mert az európai országok maguk is felhasználják ezeket az anyagokat. (Rador).

== A megyei és községi hitelkötvények sorsolási jegyzéke. A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a 4 és fél százalékos és 5 százalékos megyei és községi hitelkötvények 1936. évi decemberi sorsolásának jegyzéke az érdeklődők rendelkezésére áll a Kamaránál.

== Uj nagy petroleummezők feltárása válik szükségessé. Bucuresti-ből jelentik: A petroleumiparban egyre nagyobb gondot okoz az a megállapítás, hogy a régi petroleummezőkön már nincs olajtartalék. A belföldi petroleumtermelés szempontjából okvetlenül szükséges tehát újabb kőolajmezők feltárása és ebbe a nagyfontosságú akcióba bekapcsolódik a csehszlovák tőke is, mert Csehszlovákia petroleumszükségletét most már legnagyobb részt tőlünk fedezi. Egyébként a most nyílt városságra került kimutatás szerint Románia petroleumtermelése 1936. második felében lecsökkent. Az első félévben a nyersolajtermelés naponta átlag 23.400 tonnáról 34.400 tonnára emelkedett, de június után a termelés folyton esett, úgy hogy októberben a napi átlagos termelés már csak 22.000 tonnát tett ki.

== Vendégipari küldöttség a városvezetés előtt. Hétfőn délelőtt a vendégipari szindikátusnak egy küldöttsége jelent meg Coțioiu Romulus dr. árméleti bizottsági elnök előtt. Az új közgazdasági törvény értelmében mindazoknak, akik termelési jeget forgalombahoznak, vagy pedig kereskedelmi célból használnak, ezer kilogrammként 100 lei városi illetéket kötelesek fizetni. A vendéglősök ez sokallották és ennek leszállítását kérték. A város vezetősége mai ülésén foglalkozott az ügygel és úgy döntött, hogy mivel az idén először hajtják be ezt az illetéket, azt kivételesen ezer kg.-ként 30 leiben állapítja meg.

Fizessen elő

az

ARADI KÖZLÖNY-re

ajándékkal kapja

200 oldalas, 1937. évre szóló

ALMANACH-unkat

és február 1-ig gratis küldjük lapunkat.

Előfizetési díj ugy helyben mint vidéken havonta 70 le

**Teatrul Orășenesc
Városi Színház**

Ma, január 12-én d. u. 6 órakor és este 9 órakor a legmulatságosabb operettujdonság:

Sok hűhó Emmyért

első előadásai, rendez helyárrakkal.

Derü! Pompás muzsika!
Remek előadás!

Az arad-i pénzügyigazgatóság felhívása a forgalmiadó fizetésére kötelezett cégekhez az évi kimutatás elkészítéséről

Január 6-i, szerdai számunkban közöltük, hogy a pénzügyminisztérium kötelezővé tette a forgalmiadót fizető kereskedelmi és ipari cégek számára, hogy félévenként részletes műszaki kimutatást (fisa technica) készítsenek üzemiükről, illetve az árucikkek előállításával felhasznált nyersanyagokról, stb. (A kérdőpontokat az e hó 6-án megjelent cikkünkben közöltük). Az arad-i pénzügyigazgatóság forgalmiadóügyszálya (II. em., 19.) ezúton figyelmezteti az érdekelte vállalatokat és cégeket, hogy a szobanlevő műszaki kimutatást most nem félévire, hanem az 1936. január 1-től ugyanazon év december 31-ig terjedő időben volt helyzet alapján állítsák össze és e hó 20-ig okvetlenül küldjék be a fenti ügyosztályba, mert aki ennek a rendeletnek nem tesz eleget, azt a törvény alapján szigorúan megbírságotják.

= NÉMET GYÁROSOK 800 MILLIÓ LEIES KÖLCSÖNT AJÁNLANAK BUCURESTI VÁROSÁNAK. Bucurest városa még 1935-ben felhatalmazást kapott 800 millió leies, legfeljebb 8 év alatt visszafizetendő 7-8 százalékos kamatozású kölcsön felvételére. Mint értesülünk, a főváros vezetősége tárgyalásokat kezdett több német gyárossal, akiknek Romániában 12 millió márka és 20 ezer fontsterling zárolt követelésük van, hogy ezt az összeget Bucuresti városának kölcsön adják. A kölcsönt 16 félévi részletben fizetné vissza a főváros évi 7 és félszázalékos kamattal márkában, a napl árfolyamon. A kölcsönre garanciaképpen Bucuresti főváros lekötne a villamosvasut társaságtól és az üzemektől neki járó jövedelmeket.

= Megnyílt az „Astra” kiállítása Bucuresti-ben. Érdekes kiállítás nyílt meg a napokban Bucurestiben. Az ország egyik legnagyobb nehézipari konzernje, az „Astra” ugyanis a Bulevardul Elisabeta-n lévő „Carpați”-palotában állandó kiállítást rendezett be. Ennek keretében bemutásra kerülnek a konzern által gyártott összes cikkek, amelyek tökéletessége kivétel nélkül az ország gyár-iparának gyors és eredményes fejlődését igazolja. Nagy sikere volt a kiállításon két miniatűr yagonnak, valamint egy miniatűr hidnak.

= A Jegybank nagy devizaálladékára való tekintettel állítólag rövidesen felszabadul a devizakereskedelem. A bucuresti-i Argus értesítése szerint a Banca Naționala deviza-álladéka annyira kielégítővé vált az utóbbi esztendőben, hogy a legfelsőbb pénzügyi fórumok elérkezettnek látják a deviza-egyeduralmi helyzet megszüntetését. A Jegybank legutóbbi hivatalos kimutatásai is igazolják a deviza-álladék igen nagymérvű gyarapodását. A múlt hó 5-én megjelent kimutatás például egy milliórd 116 millió lei értékű devizát tüntet fel az áru-import számára. A fővárosi lap arról értesül, hogy legközelebb megszüntetik a devizakereskedelmi monopóliumot, mert arra a Jegybanknak ezután nem lesz szüksége.

= Hol adnak felvilágosítást az új fém- és papírpénzekről? A Banca Naționala a bucuresti-i lapokban azt az érdekes figyelmeztetést tette közzé, hogy mindazok, akik az új fém- és papírpénzre vonatkozóan felvilágosítást kérnek, megkeresésüket ne a Jegybankhoz, hanem az alábbi címre küldjék: „Monetarie Statului Bucuresti, Str. Fabrica de Chibrituri 2.”, vagy pedig a pénzügyminisztériumhoz intézzék. Azt is közli a Banca Naționala, hogy nála kizárólag a papírpénzre lehet felvilágosítást kapni.

= A bucuresti-i konjunktúra-kutató intézet kiadásában érdekes gazdasági jellegű munka jelent meg. Az intézet Virgil Madgearu volt pénzügyminiszter és Victor Bădulescu jelenlegi külügyi államtitkár vezetése alatt működik, tagjai pedig a legkiválóbb közgazdászok és statisztikusok sorából kerülnek ki. Az említett kiadvány rendkívül érdekes és részletes adatokat tartalmaz az ország népességére, mezőgazdaságára, iparára, az árak alakulására, külkereskedelmére, szállítási viszonyaira, az állam pénzügyeire, a hitelre, valamint a pénzpiacra vonatkozóan. A könyvet kimutatások és grafikonok gazdagítják, amelyek segítségével tiszta és világos képet ad az ország elmúlt esztendő gazdasági fejlődéséről.

Fizessen elő az „Arad-i Közlöny”-re!

MÉG 3 NAP

választ el a

3. OSZTÁLY HUZÁSÁTÓL!

Az ország minden sorsjegyáradója meghosszabbítja a sorsjegyeket és elad új sorsjegyeket. NYUJTSZA KI KEZÉT 1937-ben A SZERENCSE FELE

A 3. OSZTÁLY HUZÁSA PÉNTEKEN, JANUÁR 15.-én

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Csak kienc cégnek van engedélye a csehszlovákiai áruk behozatalára

A verseny hiánya miatt drágultak meg nálunk a cseh árucikkek — A forszirozott állatexport miatt a serésszállítóknak 50 millió csehszlovákiai követelésük maradt Csehszlovákiában

Mint Bucuresti-ből jelentik, legközelebb új tárgyaások kezdődnek a román-csehszlovák kereskedelmi szerződés megváltoztatására, mert a jelenlegi egyezmény nem váltotta be a hozzáízüött várakozást. Revízió a a veszik a Románia által Csehszlovákia számára biztosított árubeviteli kontingenseket is. Ugyanis jelenleg ezeknek a beviteli kereteknek kihasználása majdnem lehetetlenség és a cseh nagykereskedők és gyárosok semmi hasznát sem látják a számukra adott áruszállítási engedélyeknek. Igen sok esetben olyan cikkekre kaptak kontingenst, amelyek nálunk nem adhatók el a megállapított óriási mennyiségben.

Például Csehszlovákiából évente 15 vagon tü szállítható hozzánk, márpedig Románia egész évbe nem használ el több tü egy vagonnál, mert ennél többre nincs szükség.

Igy tehát a gyakorlatban nem lehet kihasználni az árukontingenst. Ugyancsak kihasználatlan a csehszlovákia számára engedélyezett banán- és narancs-szállítás is, merthízen Románia ezeket a déligyümölcsöket közvetlenül a termelő országokból hozza be és így Csehszlovákia elesik a déligyümölcs-szállítás hasznától.

A csehszlovák gazdasági körök a cseh áruk romániai behozatalának emelése érdekében azt is kérni fogják a Bucuresti-ben megkezdődő tárgyaásokon, hogy kormányunk szüntesse meg egyes romániai árubehozatali cégek kivételes jogát a cseh áruk importjánál és mindazoknak adjon ki importengedélyt, akik ezt a csehszlovák áru behozatalára kérik. A cseh kereskedelmi érdekképviseletek állítása szerint ugyanis most állandóan legfeljebb kilenc cég kap behozatali engedélyt a csehszlovákiai áruk importjára és ezek a cégek üz et-

szereleg bocsájtják áruba az engedélyeket. Ez az oka annak, hogy a csehszlovákiai áruk behozatala megnehezült, versenyképességük csökkent, mert a nagy költségek miatt a cseh cikkek ára emelkedett és természetesen ezért sokkal nehezebben adhatók el, mint a németországi áruk, amelyeknek behozatala jóval egyszerűbbé vált az évek folyamán.

De nemcsak a cseh gazdasági körök elégedetlenek a jelenlegi román-csehszlovák egyezménnyel, hanem a romániai állatszallítók, főleg a sertésexportörök is.

A két ország közötti fizetési egyezmény Románia részére 42.000 sertés szállítására állapított meg sertésbeviteli lehetőséget (kontingenst.) Ezzel szemben Csehszlovákia ténylegesen közel százezer sertést vesz nálunk, így tehát a megállapított 42.000 sertés helyett majdnem százezer sertést exportálunk Csehszlovákiába. A forszirozott szállítás következtében a romániai sertésexportöröknek ezidőszertint 50 millió csehszlovákiai befagyott követelésük van a csehszlovákiai vevőkkel szemben. A sertés-exportörök természetesen minél előbb szeretnének hozzájutni a kb. 250 millió lei értéket képviselő követelésükhöz és mivel Csehszlovákiából egyelőre készpénzt nem kaptak, arra kéri a bucuresti-i legfelsőbb export-import hatóságot: tegye lehetővé, hogy Csehszlovákiából minél több árucikket kapjunk, amivel a cseh adósok könnyen törleszthetnék tartozásaikat, sőt újabb nagy csehszlovák áruszállítás me lett még állatexportunkat is növelni lehetne. Erre azonban nincs kilátás és így jogosan számíthatnak arra Románia minden nagyobb állattenyésztő vidékén, hogy Csehszlovákiába erősen lecsökken egy a sertés, mint más élőállat kivitele.

A KÖSZVÉNYES EMBER

Tízparancsolata:

- 1 Addig egyél, amíg éhes vagy és ne tovább.
- 2 Ne feledkezz meg arról, hogy a májad kényes jószág, és minden rendkívüli igénybevétel kifárasztja, megakadályozza abban, hogy a húgysavat és az oxálsavat kellőképpen felszívja, azokkal a többi mérgekkel együtt, amelyek könnyen tönkreteszik szervezetet.
- 3 Tudd meg, hogy veséidnek nehéz munkát kell végzezniük ahhoz, hogy kiválasszák a sok mérget, melyet szervezeted jelentős mennyiségben gyárt és ezért ne terheld veséidet fölösleges munkával.
- 4 Zöldségfélék (saláta, gyümölcs) és különösen a gyümölcskora nagyon ajánlatos, mert alaposan megisztítja a szervezetet.
- 5 A hűtés nem tilos, azonban fogyasszál lehetőleg könnyű húsaitakat és nem túl fiatalon.
- 6 Reggel és este végezzél légzőgyakorlatokat.
- 7 Ne mulasd el soha az alkalmat arra, hogy a szabadlevegőn tornagyakorlatokat, sétákat, kerékpározást, vadászatot, uszást, csónakázást, hegy-mászást, vagy bármilyen más sportot üzzél.
- 8 Mindaz, ami élénkíti a bőr működését, így például a bedörzsölés hozzásegíti a szervezetet ahhoz, hogy megszabaduljon azokról a mérgektől, amelyeket májad nem tud ki választani, vagy veséd nem tud kello tor-mában eltávolítani.
- 9 Ne feledkezz meg arról, hogy gyermekeid is — mint jó magad — köszvényesek lesznek és ezért tanítsd meg őket a higiénia helyes szabályaira.
- 10 Hogy egészségedet megőrizd, végezzél rendszeres Urodonal-kurákat, mert ezek megtisztítják vérédet, kitakarítják veséidet és májadat, fertőtlenítik epéidet és a vizeleti utakat és megakadályozzák a véredek telítődését.

Dr. J. G. GUIGNOT

Ha egy hármas üveget vásárol megtakarítja 4 kis üveg árának 23 százalékát.

Az URODONAL-t a Munkabiztosító és Betegsegélyező-pénztár (Casa Centrală a Asigurătorilor Sociale) orvosi-kara is rendelt.

URODONAL
megóvja az
egészséget

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

SPORT KÖZLÖNY

Már csak gólaránnyal vezet az Arsenal az angol ligában

— Megváltoztatják az angol kupa szabályait —

London. A szombati angol bajnoki forduló rangadóval kedveskedett az angol futball híveinek. Az elsőnek helyezett kupagyőztes Arsenal és a jelenleg negyediknek helyezett bajnokcsapat, a Sunderland mérte össze erejét. Az eredmény: döntetlen. Az Arsenal még mindig az élen maradt, noha a másodiknak helyezett Charlton pontszáma egyenlő az övével, de az Arsenalnak sokkal jobb a gólaránya. A Chelsea, London kedvenc csapata is győzött: megverte az élcsoportba való Middlesbrought. Eredmények:

Charlton Athletic—United 1:0.
Chelsea—Middlesbrough 1:0.

Derby County—Sheffield Wednesday 3:2.
Everton—Bolton Wanderers 3:2.
Grimsby Town—Liverpool 2:1.
Huddersfield Town—Brentford 1:1.
Manchester City—Manchester United 1:0.
Portsmouth—West Bromwich Albion 5:3.
Stoke City—Birmingham 2:0.
Sunderland—Arsenal 1:1.
Wolverhampton Wanderers—Preston North End 5:0.

A bajnokság állása az élen:

1. Arsenal	25	12	8	5	55:32	32
2. Charlton	25	12	8	5	32:27	32
3. Brentford	24	12	6	6	47:38	30

4. Sunderland	24	12	3	9	51:43	29
5. Derby County	25	12	5	8	56:51	29
6. Middlesbrough	25	12	4	9	48:47	28

Az angol kupa szabályain változtatni akarnak. A jelenlegi szabályok szerint az I. osztály 22 egylete, a II. osztály 22 egylete és a III. osztályból az előző év eredményei alapján kiemelt 3 egylet, összesen tehát 47 egylet csak a harmadik fordulóban kapcsolódik bele a küzdelembe. Most azt tervezik, hogy ezt a 47 kivételre lezett egyletet a következő rangsor alapján jelöljék ki: az I. osztály 1—12. helyezette, a II. osztálynak ugyancsak 1—12. helyezette, a III. osztály két csoportjának 1—11. helyezette, 47-nek pedig az Amatőr Kupa győztesét jelölnek. Az új rendszer tehát az egyes bajnoki osztályok „felső parlamentjét” hozná kedvező helyzetbe. Legjobban a III. osztályuk járnának.

Kijelölték a válogatott birkozókat a timisoara-i nemzeti bajnokságra

A Hercules sportklub vasárnap délután rendezte meg a Iosif Vulcan uccai fiúiskola tornatermében igen nagy érdeklődés mellett válogató birkozóversenyét, amelyen a klub birkozó kiünő iskolázottságukról tettek tanúságot. A verseny után jelölték ki azokat a birkozókat, akik az arad-i színeket a jövőheti timisoara-i nemzeti bajnoki versenyen képviselik. Ezek a birkozók a következők:

Légsúly: Varga I., pehelysúly: Budorizan, könnyűsúly: Buzás, kisközépsúly: Frank, nagyközépsúly: Karácsonyi, kisnehézsúly: Szilágyi, nagynehézsúly: Kondorossy. A birkozóverseny szünetjében súlyemelőversenyt bonyolítottak le, amely a következő eredménnyel zárult: 1. Szilágyi 105 kg., 2. Karácsonyi 105 kg., 3. Budorizan 90 kg.

Sepi a Chinezulban?

Timisoara. Vasárnap Timisoara-n a Chinezul—Rapid barátságos meccs volt tervbevéve, azonban a mérkőzés elmaradt és helyette két kombinált együttes mérkőzött egymással. Győztek a lilák 5:4 (3:1) arányban és a meccsen Sepi Gratian is résztvett, aki hír szerint a Chinezulhoz szerződik. A Ghetaru-kupa középdöntőjében a Dura és a Patria csapatai 1:1 (1:1, 1:1, 0:0) arányban döntetlenül meccseltek.

O Svájci tenisz-eredmények. A st. moritzi fedettpálya teniszverseny férfi egyes elődöntőjében: de Stefani (olasz)—Baworowski (osztrák) 3:6, 6:3, 6:3, Feret (francia)—Metaxa (osztrák) 6:3, 6:4. Férfipáros: Baworowski, Metaxa—Ellmer (svájci), Hare (angol) 2:6, 6:2, 6:3.

O UJ NŐI GYORSKORCSOLYÁZÓ VILÁGREKORDER. Az oslói nemzetközi gyorskorcsolyázó versenyen Leila Schou-Nilsen norvég hölgyversenyző 48.6 mp-re javította az 500 méteres női gyorskorcsolyázás világrekordját. (Régi rekord: ugyanő, 49.3, 1935. II. 26. Osló.)

O A Kanadai jégkorong csapat győzelme Budapesten. Budapest. A magyar válogatott csapat azzal a kanadai jégkorongeggyüttesel mérte össze erejét, amely Kanadát a világbajnokságon képviselni fogja. A kanadai Kimberley Dynemeters erős küzdelem után tudott csak győzni a szívósan védekező magyar válogatottal szembeni mérkőzésen, amelynek eredménye hízelt a magyar együttesre nézve. A mérkőzés sorsát eldöntő gól a második harmadban esett.

O Olimpiai kardvívó világbajnok a harmadosztályú törvívó verseny győztese. Budapest. Az UTE harmadosztályú törvívó versenyt rendezett, amelynek érdekessége az volt, hogy azon Kabos olimpiai kardvívó világbajnok is elindult. Kabos nagy rutinja itt is kitűnően érvényesült, mert fölényesen nyerte az első helyet a számára teljesen idegen fegyvernemén.

O Az FC Rapid győzelme Konstantinápolyban. Konstantinápoly. A keleti turán levő fővárosi csapat az FC Rapid Konstantinápolyban 4:1 arányban győzött. Az FC Rapid még egy mérkőzést játszik Ankarában és akkor visszatér București-be.

Mindent felülmuló méretű földrengés pusztított Tibetben

A katasztrófa pusztításairól még nincs pontos jelentés

Londonból jelentik: A szerdán történt óriási földrengés, a világ valamennyi szizmográfiai rendkívüli kilengésekkel jelentkezett, a beérkezett jelentések szerint Tibet keleti részében pusztított.

Szakértők véleménye szerint a rendkívüli kilengésekből arra lehet következtetni, hogy a földrengés katasztrófa minden eddig ismert földrengésnél nagyobb arányú volt. Ilyen erejű földrengés Angliában romhalmazzá változtatva volna Londont, vagy ha a Himaláján tört volna ki, összeomlott volna a világ legmagasabb hegye, a Mont Everest.

A földrengés pusztításairól egyelőre nem lehet közelebbi adatokat szerezni, mert ez a vidék Keletázsia legtitkosabb része.

Angol tudósok arra készülnek, hogy expedíciót szerveznek és fölkeresik a földrengés-sújtotta vidéket.

UJ KÖNYV

Kárpáti Aurél: „A bagoly”. Kárpáti Aurél, aki a magyar irodalmi kritika legnagyobb hitelt érdemlő művelője közé tartozik, ritkán szólal meg mint író. Annál nagyobb öröm az olvasók számára, hogy most kötetbe

gyűjtve veheti kezébe Kárpáti Aurél novelláit. Ezeket a mesteri novellákon ott a nyoma a hajszálbiztosan ítélő, minden szavát mérlegelni tudó kritikusknak, de éppúgy ott a kézzel megélt élet anyagát ösztönösen formáló költőnek is. Ára 53 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje az Athenaeum kiadványainak jegyzékét.

Kovrig János: „Elsőosztály fedélzetén”. Ezúttal csak történetét írja le az író regényében, melynek cselekménye Japán és San Franciscó között játszódik le a Csendes-óceánon. Föld- és néprajzi vonatkozásai, leírások Japánról, a csodálatos Hawai szigetvilágról, új ismereteket tárnak az olvasó elé. A szerző éveket töltött Távol-Keleten, éles szemmel figyelte meg az ázsiaiak és a közéjük vetődő európaiak életét. Ott kavargott az „Ako Maru” japán hajó elsőosztály fedélzetén ennek a különös életnek tükörképe frissen, végig lenyűgözően. Kovrig János: „Elsőosztály fedélzetén” című műve szép kiállításban, 254 lapon, füzve 66 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Pantheon-kiadványok jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lel. Minden további ára 10 szóig csupán 10 lel. szó 2 lel.

Az apróhirdetéseket előre fizetendő.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Arad-i Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„Edes folyóvíz” jelígre levél van a kiadóban. 407

„Ideális férj” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 409

HÁZASSÁG

Válófélben levő, ötvenes éveiben öntöző kereskedő hozzáálló urinővel tárulna. Kölcsönös szimpátia esetén házasság lehetséges. Ajánlatokat „Boldog 1937.” jelígre a lap kiadóhivatalába kérek. 406

ALKALMAZÁS

KERESÉK megbízható főzniező mindenest 2 tagu családdhoz, vidékre. Cim a kiadóhivatalban. 369

Megbízható fiatal tisztviselő, nagy vállalkozási és eladási osztályának volt pénztár oka elhelyezkedést keres. Cimeket „Mag. g. izható” jelígre a kiadóba. 408

NEMET nevelő 6 éves leányka mellé azonnalra helyettesít. Cim Corso cukorkaüzletbe (Neuman-palota). 412

MEGBIZHATÓ komoly leány házvezetőnőnek ajánlik magános urhoz, vidékre is. Cimeket a kiadóba kérek. 418

Jó családból való főzni tudó mindenest leány, magános urinőhöz helyettesít. Kristyory-sütőde, Str. Consistorialui 22. 414

Jó főző mindenest keresek azonnalra. Bul. Carol 22., I em. 420

LAKÁS

KIADÓ a főtéren, irodának is igen alkalmas, különbejáratu butorozatlan szoba. Cim a kiadóban. 322

Különbejáratu butorozott szoba kiadó Str. Stroescu 24. 415

Butorozott szobát fürdőszobahasználattal keres házaspár a belvárosban. Pontos fizető. Cim az Arad-i Közlöny főkiadóhivatalában. 379

Két szoba konyhás, földszintes és a város lakást keresek azonnalra, esetleg fürdőszobával. Cimeket a kiadóba kérek. 417

Két elegáns butorozott szoba fürdőszobával használatra kiadó Piața Avram Iancu 18. I. em. 419

OKTATÁS

Izr. Leányinternaus levelezés tanítók és bejáró növendékek. Mérsékelt díjak! Professoarele Emil și Ana Steiner. 392

VÉTEL ÉS ELADÁS

Való I perzsabunda jórészen eladó. Cim a kiadóban. 404

TELJESEN UJ modern hárszoba eladó. Cim a kiadóban. 410

Varrógépek, pianók, butorok, szőnyegek nagy választékban. Cím a „Tempo” biz. üzletben Arad, Fischer uliz-parkota (Libr. Diecezana mellett). Zalogtárgyakat felelősség mellett elhelyezünk. előlegot nyújtunk, nösszabításokat legelőcsőben eszközöltünk.

EGY batár eladó. Str. Barițiu I. 855

Üvegezett, élelmiszer-zsekrény, üzleti átványok. Cukorka, latszerár vagy cukrász a részese nagy kömössár eladó. Str. Crișan 9. 415

KÜLÖNFÉLÉK

Kiadó azonnalra ujonnan lestelet uccoi földszintes 3 szobás modern lakás. Ugyanott beraktározható lakás berezések. Eladó rézagy, röz élelmiszerekné. könyvszekerény, ágyszorongybetetek. Str. Moise Nicoara 9—11.

Szép, világos, kisebb-nagyobb helyiségek ipari üzemek részére kiadók. Str. Jianu 1—3. 377

ÖZLETEK

ANGOL

női szabóságban is perferk szabó társat keres nagy vevőkörrel bevezetett uri szabóság. Cimeket a kiadóba. 418

Rádióműsor

Romániai időszámítás. — KEDD, JANUÁR 12.

București 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15: Utolsó hírek. 18: Felolvasás. 18.15: Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 19: Időjárás, időjelzés, aktualitások. 19.10: Vegyes zene gramofonlemezekon. 19.30: Kamarazene. D. Teodoru (hegedű), Al. Radulescu (mélyhegedű), Th. Lupu (gordonka). 20: Rádiógyetem. I. Popescu-Voitești tanár tudományos előadása. 20.20: A Mutaffian-zenekar mandolin-hangversenye. Andrieu: Induló, Lindsy: Arab intermezzo, Iacovnic: A Dunarea hullámain, Iacovachi: Szerenád, Paschill: Leányok tánca. — 20.55: Badulescu Gheorghe énekhangversenye. 21.15: A diákok munkakülönítményei és a falu lelki élete. 21.30: A rádió szimfonikus zenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A hangverseny folytatása. 23.15: Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Egy mesebeli város története”. (Felolvasás). 11.45: „Divatos asztaldiszítések”. (Felolv.). 13: Déli harangszó. 13.05: Országos Postászenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemek. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diáklórája. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Lakatos Tóni és Lakatos Misi énekversenye. 19: „Debrecen bölcsőjénél.” 19.30: Lakatos Árpád szaxofonozik, zongora kísérettel. 19.50: Ádám Dezső elbeszélései. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto.” Zenéjét szerezte: Verdi. Az I. felvonás után kb. 21.40: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.30: A rádió külügyi negyedőrája. Az előadás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. 23.35: Jávör Sándor jazz zenekara játszik. (Külső közvetítés.) 24: Hírek francia és olasz nyelven. 0:10: Öreg cigányprimások zenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30—19.55: Olasz nyelv- oktatás. 20—20.25: Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik. 20.30—20.55: „Degré Lotji ifiur.” Rozsnyai Kálmán előadása. Felolvasa Dutka Ákosné. 21—22.10: A rádió szalonzenekara. 22.15—22.30: Hírek. 22.35—23.30: Táncklemek.

Bécs. 8.10—9: Lemezek. 11.20: Kleist: Az eltörtött korszok. 13: Katonaindulók. 14.10: Borodin-lemezek. 15.05: Sheridan szopán lemezei. 16.15: Gyermekek. 17.05: A mult év divatos lemezei. 18.20: Munteanu szopán dalstje. 23: Táncczene.

Róma. 22: Verdi: Álarcosbál. Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18: Csevegés. 18.20: Népdalok. 18.40: Lemezek. 19: Népdalok. 19.30: Mocranjac János csellózik. 20.50: Rádiózenekar. Berlin. 9.30: Könyvű zene. 17.30: Tarka óra. Dalok. 21.10: Alpesi zene jóddilzással és harmonikával. 22: Tarka zenés játék a földalatti vasutról. 23.30: Graeske: I. szimfónia. Utána: Beethoven: Waldstein-szonáta. Milano. 18.15: Táncczene. 21.40: Vegyes zene. 22: Stockholm. 23.10: Dalegyveleg. 23.40: Táncczene.

SZERDA, JANUÁR 13.

București 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15.00: Utolsó hírek, gabonatőzde. 18.00: Virtuózok játéka gramofonlemezekon. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés, aktualitások. 19.05: A zene története. (V.) A spanyol zene. A rádiózenekar játéka, Emmanoil Ciomac ismertető szavaival. 21.00: Rádiógyetem. Dr. Dem. Paulian előadása. 21.20: Nadia Chebap zongorahangversenye. Händel: Tema és változatok. Scarlatti: Pastoral, J. S. Bach: Gavott. Chopin: Fantasie impromptu. Strauss-Grünfeld: Tavaszli hangok. 21.50: Ion Sân-Giorgiu tanár a német aktualitásokról beszél. 22.10: Nya Roma régi és új operettekből énekel. 22.30: Rádióhírek. sport. 22.45: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: D. Teodoru. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána Hanglemek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Történetek régi magyar nagyszonyokról. (Felolvasás). 11.45: Ékszer és divat a primitív népeknél. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Országos Postászenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemek. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diáklórája. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Lakatos Tóni és Lakatos Misi énekversenye. 19: „Debrecen bölcsőjénél.” 19.30: Lakatos Árpád szaxofonozik, zongora kísérettel. 19.50: Ádám Dezső elbeszélései. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto.” Zenéjét szerezte: Verdi. Az I. felvonás után kb. 21.40: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.30: A rádió külügyi negyedőrája. Az előadás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. 23.35: Jávör Sándor jazz zenekara játszik. (Külső közvetítés.) 24: Hírek francia és olasz nyelven. 0:10: Öreg cigányprimások zenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30—19.55: Olasz nyelv- oktatás. 20—20.25: Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik. 20.30—20.55: „Degré Lotji ifiur.” Rozsnyai Kálmán előadása. Felolvasa Dutka Ákosné. 21—22.10: A rádió szalonzenekara. 22.15—22.30: Hírek. 22.35—23.30: Táncklemek.

Bécs. 9: Lemezek. 11.20: Vidám dalok. 13: Allástalanok zenekara. 15: Heifetz lemezek. 20.35: Szimfonikusok — A Zenebarátok Énekegylete — Rösler tenor- és Schütz orgonaművész. 22.50 A régi Deutschemeister fuvószenekar játéka. Indulók, operatétrészetek, kekringók.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!

Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Február 6-án MAGYAR-BÁLA Fehér Keresztben!

Legújabb jelentéseink:

Szigoru törvényjavaslat Franciaországban a spanyolországi önkéntesek toborzása ellen

Párisból jelentik: A Matin jelentése szerint a spanyol népfőnt mérsékelt elemei aggodalommal figyelik a szovjet Spanyolországban meghonosuló diktatúrát. Valenciában izgatott lefolyású minisztertanácsot tartottak, amelyen több miniszter, Rosenberg szovjetkövét és Avcsenko barcelonai szovjetkonzul befolyásának csökkentését kérte. Del Vayo külügyminisztert azzal vádolják, hogy Rosenberg szolgálatában áll. Madridban és Barcelonában több merényletet követtek el olyan hivatalos egyének ellen, akik a szovjetképviselőtel kapcsolatban állnak. Az áldozatok között van Uleskas, Madrid védelmi tanácsának egyik népbiztosa. Rosenberget magát is aggodalommal töltik el az események és ezért két napra Párisba utazott, ahol résztvett egy, a spanyolországi helyzettel foglalkozó bizalmas megbeszélésen.

Brüsszeli jelentés arról számol be, hogy a belga kormány ma kapta meg a valenciai kormány válaszáat a madridi belga ügyvivő meggyilkolásával kapcsolatban. A belga kormány a választ nem tartja kielégítőnek és diplomáciai uton újból felszólítja a valenciai kormányt a kért kártérítési összeg megfizetésére. Egyébként a belga kormány az ügyben külön minisztertanácsot tart.

A párisi esti lapok a méltatlankodás hangján írják a német sajtó támadásairól és azokról a vádakról, hogy Franciaország Spanyolország megállítását készíti elő. A lapok felvetik a kérdést, hogy vajon Németország milyen újabb meglepetést akar ezekkel a vádaskodásokkal előkészíteni. A Journal des Debats azt kérde, hogy vajon Németország nem keres-e ürügyet a semlegességi egyezmény felbontására?

A francia képviselőház jogügyi bizottságát szerda délutánra összehívták, hogy Desbons baloldali demokrata képviselő által benyújtott és kérszáz képviselőtársa által aláírt törvényjavaslattal foglalkozzon. A javaslat első szakasza megiltja, önkéntesek toborzását Spanyolország számára és elrendeli, hogy a hatóságok a toborzást teljes erőlyel akadályozzák meg. A második szakasz szerint mindazok, akik a törvény életbeléptetése után el távoznak Franciaországból, hogy résztvegyenek a spanyol harcokban, elvesztik francia állampolgárságukat. Azok, akik jelenleg Spanyolországban harcolnak, egy havi haladékat kapnak, hogy lemondjanak francia állampolgárságukról és tovább harcoljanak Spanyolországban, vagy pedig visszatérjenek Franciaországba. Azokat a személyeket,

akik a toborzást elősegítik, hat havi elzárásra és tízezer frank bírságra büntetnék.

A berlini diplomáciai testület újévi fogadása során Hitler birodalmi vezér és kancellár biztosította Francois Poncet berlini francia nagykövetet, hogy Németország nem szándékszik megsérteni Spanyolország vagy a spanyol gyarmatok területi épségét. Francois Poncet viszont kijelentette, hogy a francia kormány tiszteletben tartja Spanyolország területi integritását és a Marokkóra vonatkozó nemzetközi egyezményeket.

Gibraltárból jelentik: A nemzetiek Malaga ellen offenzívát készítenek elő és a Gibraltár közelében levő helyőrségekből csapatokat vonnak össze. A kormánycsapatok állásai különösen Estaponanál és Mardenanál jól meg vannak erősítve. A nemzetiek itt kétségbeesett ellenállásra fognak találni, mert a kormánycsapatokat a legmodernebb hadi eszközökkel szerelték fel. Algesirasból és La Lineából érkező hírek szerint a német és olasz katonaság megjelenése élénk nyugtalanságot okozott a lakosság körében.

Londonból jelentik: Az angol kormány szerdai teljes minisztertanácsán a spanyol problémát, a nemzetvédelem kérdését, a munkanélküliség ügyét fogják megvitatni. Hir szerint Duff Cooper had-

Göring porosz miniszterelnök fontos tanácskozásai Rómában

Rómából jelentik: Rómában megerősítik azt a német forrásból származó hirt, hogy Göring porosz miniszterelnök előreláthatólag feleségével együtt Rómába érkezik, majd pedig később Napolyon át Capriba folytatja útját üdülés céljából. Göring minden valószínűség szerint öt napot tölt Ró-

mában. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy Göring utazása magánjellegű. Ennek ellenére alkalmat talál arra, hogy Rómában fontos megbeszéléseket folytasson. Ezek tengelyében a légi forgalom kérdése és a spanyol helyzet ügye áll majd. Göring valószínűleg csütörtökön találkozik Mussolinival.

Fenntartja Iorga tervezett nemzeti-parasztpárti elnökségének hírét a bucaresti-i Capitala

Bucuresti-ből jelentik: A Capitala című lap néhány nappal ezelőtt beszámolt arról, hogy Calinescu Armand, a nemzeti-parasztpárt egyik vezető politikusa megbeszélést folytatott Vaidaval, valamint arról, hogy ugyancsak Calinescu Iorgának ajánlotta fel a nemzeti-parasztpárt elnöki tisztségét. Ezt a jelentést több helyről megcáfolták. Az említett lap mai számában újból megerősíti eredeti híradását és hangsúlyozza, hogy a Iorga-Calinescu találkozó Iorga lakásán, tanuk jelenlétében folyt le.

Véres merénylet egy bécsi vendéglőben

Bécsből jelentik: Véres merénylet játszódott le hétfőn az egyik bécsi étkezdében. Neumann Ferenc rovtomultu lakatoslegényt az étkezde tulajdonosnője, akit állandóan zsarolt, kitalította az étkezdéből. A lakatoslegény ma megjelent az étkezdében, ahol rovoivert rántott és azzal a tulajdonosnőt, valamint ennek leányát megsebezte, majd pedig agyonölte magát.

Családi dráma Mannheimban

Berlinből jelentik: Megdöbbenő családi dráma játszódott le Mannheimban. Weber Johann ot-tani lakos feleségével és négy gyermekével bezárkózott a lakásba, majd pedig világitógázzal mérgezték magukat. Valamennyien meghaltak. (Rador.)

Vasuti katasztrófa Délamerikában

Bogotából jelentik: A columbiai Medcellin közelében ma két vonat összeütközött. Tizenketten meghaltak és ötvenen súlyosan megsebesültek.

Argetoianu külföldre utazott

Bucuresti-ből jelentik: Argetoianu ma külföldre utazott és hir szerint a reviziós kérdéssel kapcsolatban Párisba, Londonba és Berlinbe látogat el.

Meghosszabbították Stelescu gyilkosainak vizsgálati fogságát

Bucuresti-ből jelentik: Az ilfov-i törvényszék ma határozatban hosszabbította meg Stelescu gyilkosainak vizsgálati fogságát.

Táncosnő lett a berlini olimpiászról kizárt amerikai uszónő

New-Yorkból jelentik: Eleanor Holm Jarrett, a híres amerikai uszónő, akit a hajón viselt dolgai miatt kizártak az Egyesült-Államok olimpiai csapatából, táncosnő lett és orfeum-színpadokon lép fel, férle, Art Jarrett jazz-zenekarának kíséretében. Jelenleg New-Yorkban táncol és nagy sikere van.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JANOS
felel.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig,
d. u. 3-7-ig.